

TARNÓW.PL

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

KWIECIEŃ 2014

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 4 (61)

Wyciszenia, optymizmu i refleksji.
Zachwytu nad budzącą się do życia przyrodą.
Uśmiechu i radości ze spotkań z bliskimi.
Zdrowia na cały rok.

*Wszystkim Mieszkańcom życzą
zastępca prezydenta Henryk Słomka-Narożański
wraz z kierownictwem i pracownikami Urzędu Miasta Tarnowa,
przewodniczący Rady Miejskiej Grzegorz Światłowski oraz radni*

Róże od Temi

W drugim rzędzie od lewej: Paweł Jucha i Monika Faron-Miśtak z Radia RDN Małopolska, Aleksandra Kokoszka i Bartosz Słota ze Świerczkowiaków, Edward Wnęg i Roman Bartnicki z zespołu Leliwa Jazz Band. W pierwszym rzędzie od lewej: Andrzej Maciejczak, Marcin Zaród, Katarzyna Kokoszka – kierownik Świerczkowiaków, Andrzej Radzik – kierownik muzyczny Świerczkowiaków, Stanisław Klimek

Już po raz siódmy tygodnik Temi rozdał „Złote Róże”, a po raz drugi od początku plebiscytu kapituła nie zdecydowała się przyznać „Złotych Różg”. – *Postanowiliśmy motywować pozytywnie, a nie negatywnie – mówi redaktor naczelny gazety Tadeusz Bałchanowski.*

Laureatami plebiscytu Złotych Róż Galijskiego Tygodnika Informacyjnego Temi,

przyznanego przez najbardziej wymagające jury, czyli samych czytelników oraz przedstawicieli świata mediów, zostali prof. **Andrzej Maciejczak** - ordynator oddziału neurochirurgii w Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza, **Marcin Zaród** - nauczyciel języka angielskiego i Nauczyciel Roku 2013 z Tarnowa (tytuł ten przyznawany jest przez Ministerstwo Edukacji) oraz zespół pieśni i tańca

„**Świerczkowiacy**”. Srebrne Róże otrzymali **radio RDN Małopolska**, radny i prezes Stowarzyszenia Rodzin Katolickich **Stanisław Klimek** oraz zespół „**Leliwa Jazz Band**”.

Podczas uroczystej gali przyznano również dwie nagrody kulturalne im. Bogusława Wojtowicza dla tarnowskiego zespołu „**Personel**” (patrz niżej) oraz **Zofii Zoń**, aktorki Tarnowskiego Teatru.

Nie tylko dla personelu

Po latach zawirowań w tym roku wydali swoją debiutancką płytę „Nie tylko dla personelu”. Na półkach sklepowych pojawiła się w lutym. Dobra passa trwa. Podczas marcowej Gali Złotych i Srebrnych Róż TEMI otrzymali Nagrodę Kulturalną im. Bogusława Wojtowicza.

Grupa powstała z końcem 1999 r. w magicznej piwnicy Tarnowskiego Centrum Kultury (TCK), będąc kontynuacją formacji Apropos. Autorem tego pomysłu jest **Krzysztof Huber**, człowiek piszący, śpiewający i komponujący formy niewielkie i proste, który zaprosił do współpracy **Mariusza Dziekana**, pianistę, aranżera i realizatora dźwięku.

To właśnie ten duet stworzył koncepcję Personelu, która w teorii rządzi się skandydą bezprogramowością i tęsknotą za piosenką posiadającą treść. Z czasem do projektu dołączyli perkusista **Sebastian Mnich**, basista **Mariusz Budzik**, gitarzysta **Mirosław Misiak** i saksofonista **Marek Kru-**

pa. W 2000 r. zespół został finalistą Ogólnopolskiego Przeglądu Piosenki Autorskiej w Warszawie i jednocześnie uczestnikiem prestiżowego koncertu w Teatrze Nowym, rejestrowanego przez TVP, a w 2002 r. finalistą Studenckiego Festiwalu Piosenki w Krakowie.

Zespół jest autorem nieistniejącego już projektu Restauracja Sia, la, la, la, la..., czyli cyklicznej imprezy organizowanej wspólnie z TCK, która w założeniu łączyła ludzi o różnych pasjach i zamiłowaniach artystycznych. Gośćmi poszczególnych edycji byli m.in. **Dominika Kurdziel**, **Steffen Moller**, **Kabaret EK**, **Kabaret Limo** czy **Kabaret Moralnego Niepokoju**.

W 2005 roku grupa nieoczekiwanie zakończyła działalność, aby z impetem powrócić siedem lat później. Natychmiast zaznacza swoją obecność na mapie kulturalnej Tarnowa, organizując wspólnie z TCK Skład Kultury, czyli nawiązanie do nieodwołanej Restauracji Sia la la la la...

W nowym składzie (Krzysztof Huber – śpiew, Mariusz Dziekan instrumenty – klawiszowe, Sebastian – Mnich perkusja, **Damian Gwizd** – gitara, **Grzegorz Nosek** – bas, **Marek Krupa** – saksofony) realizują swoją wizję dobrej muzyki. O tym, że z powodzeniem, świadczy chociażby nowa, udana płyta.

Unijny komisarz w Tarnowie

WTarnowie na zaproszenie Stowarzyszenia Rzeczników Konsumentów i Urzędu Miasta Tarnowa gościł Neven Mimica, komisarz ds. Polityki Konsumenckiej Komisji Europejskiej. Rozmowa skupiała się wokół polityki konsumenckiej w Unii Europejskiej, w tym kwestii związanych z pozasądowymi sposobami rozwiązywania sporów.

Szczegółowo omówiono problematykę tzw. ADR i ODR, czyli Alternatywnej Formy Rozwiązywania Sporów i Systemu Rozstrzygania Sporów Online.

- To ważne rozwiązania z punktu widzenia konsumentów z całej UE, ponieważ umożliwią one rozwiązywanie sporów bez wszczynania postępowania sądowego, co znacznie skróci i ułatwi cały proces - mówi Miejski Rzecznik Konsumentów w Tarnowie Krzysztof Podgórski - Obecnie oba systemy są wdrażane.

Spotkanie odbyło się dzięki poparciu posłanki do Parlamentu Europejskiego Róży Thun, która była jednym z uczestników dyskusji.

- Zależało mi, aby komisarz, który zajmuje się całą polityką konsumencką w Unii Europejskiej przyjechał do Tarnowa, bo to właśnie tutaj bardzo aktywnie działa instytucja Miejskiego Rzecznika Praw Konsumentów. Chcemy także, aby legislacja europejska była blisko obywateli - mówi Róża Thun.

Tarnowskie spotkanie było także doskonałą okazją do wysłuchania opinii i problemów polskich rzeczników konsumentów. Komisarz Mimica wyraził uznanie dla ich pracy. Podkreślił, że polski model ochrony konsumentów oparty na instytucji rzeczników to taki model, który odpowiada jego oczekiwaniom, ponieważ jest blisko mieszkańców. Jego zdaniem taki system powinien funkcjonować w całej Unii Europejskiej.

- Można śmiało powiedzieć, że to właśnie Tarnów za sprawą swojego rzecznika praw konsumentów, który jest zarazem prezesem Stowarzyszenia Rzeczników Konsumentów, jest stolicą dobrych praktyk w tym

komisarz Mimica

zakresie. Cieszę się, że to właśnie w naszym mieście dyskutowano o sprawach, które dotyczą wszystkich obywateli Unii Europejskiej - mówi zastępca prezydenta Henryk Słomka-Narożański.

Dyskusja dotyczyła także zagadnień związanych z upadłością konsumencką oraz pacjentami. Niven Mimica

podkreśli, że to szczególnie ważny i wrażliwy rodzaj konsumentów.

W spotkaniu wziął udział również wicemarszałek województwa małopolskiego Roman Ciepiela. Warto podkreślić, że Małopolska to jedyne województwo, w którym przy zarządzie działa Rada Konsultacyjna ds. Ochrony Konsumentów.

- Tarnowskie spotkanie to dowód na to, że Unia Europejska realizuje się na poziomie każdego obywatela. Pokazuje także, że europejskie instytucje są gotowe do dbania o dobro konsumentów - podsumowuje wicemarszałek.

O wspólnych sprawach

Wsiedzibie Grupy Azoty doszło do spotkania zastępy prezydenta Tarnowa Henryka Słomki-Narożańskiego, parlamentarzystów ziemi tarnowskiej Urszuli Augustyn i Roberta Wardzały oraz prezesa zarządu Grupy Azoty Pawła Jarczewskiego. Omówiono sprawy dotyczące kwestii pracowniczych i inwestycyjnych, a także podpisanego we wrześniu ubiegłego roku porozumienia o współpracy firmy z miastem.

- Przygotowujemy się w Tarnowie do dużych inwestycji w dwóch obszarach. Mam tu na myśli inwestycję dotyczącą granulacji mechanicznej nawozów oraz instalację dalszego przetwórstwa kaprolaktamu. Kluczowym w tych inwestycjach nie jest sam budżet opiekujący na kwotę pół miliarda zł, ani powstające nowe miejsca pracy, ale to, że Tarnów powraca na ścieżkę odbudowy potencjału produkcyjnego - mówi prezes Paweł Jarczewski. - Chcemy aby inwestycje te były realizowane w podstrefie Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która się tutaj rozwija. Potencjalnymi inwestycjami w segmencie tworzywowym zainteresowani są również nasi zagraniczni partnerzy, którzy aplikują o inwestycje w strefie - dodaje Jarczewski.

- Jest wiele tematów do omówienia z punktu widzenia miasta. To nie tylko kwe-

stie nowych miejsc pracy czy spraw pracowniczych, z którymi zwracają się do mnie przedstawiciele załogi, ale i współpracy na linii Grupa Azoty - miasto. Mam tu na myśli sprawy związane ze sponsoringiem dużych wydarzeń o charakterze gospodarczym, sportowym i kulturalnym. Nie kryję, że firma jest dla nas bardzo ważnym partnerem. Wielu mieszkańców jest z nią związanych i korzysta z jej rozwoju - mówi Henryk Słomka-Narożański.

Zastępca prezydenta poruszył też kwestie komunikacyjne dotyczące inwestycji już realizowanych bądź planowanych. Mowa m.in. o budowie ronda przy skrzyżowaniu ulic Chemicznej i Kwiatkowskiego, planach połączenia drogowego w sąsiedztwie firmy, konieczności modernizacji pętli autobusowej przy ul. Chemicznej (Kapro) i przebudowie przystanków autobusowych przy bramie przy ul. Kwiatkowskiego.

Posłanka Urszula Augustyn podziękowała za zorganizowanie spotkania w Tarnowie. *- Z punktu widzenia lokalnej społeczności ogromnie ważne jest to abyśmy mogli spotykać się regularnie, a przepływ informacji odbywał się na bieżąco. W związku z tym zaplanowano, że takie spotkania będą odbywać się raz na kwartał, a kolejne odbędą się już w maju.*

- Cieszy nas z pewnością że Grupa Azoty współorganizować będzie Forum Inwestycyjne

w Tarnowie i nadal zamierza współpracować z miastem w kluczowych obszarach - uzupełnia poseł Robert Wardzała.

Zadanie na przyszłość to także zapewnienie warunków dla młodzieży tak, aby miała ona szanse na dobrą pracę w Tarnowie. *- Chcemy spowodować aby młodzież nie tylko nie wyjeżdżała, ale również wyróżniała się swoimi umiejętnościami. Była lepiej specjalistycznie wyedukowana - dodaje prezes Jarczewski.*

Dobrym przykładem jest współpraca Grupy Azoty z Zespołem Szkół Technicznych. W ramach zawartego porozumienia firma przewiduje zatrudnienie dziesięciu najlepszych absolwentów i gwarantuje praktyki na terenie firmy.

Na spotkaniu podsumowano także realizację porozumienia Grupy Azoty z miastem zawartego we wrześniu 2013 r. Zarząd firmy przedstawił raport z wykonania umowy i zadeklarował dalsze wsparcie dla kluczowych przedsięwzięć w Tarnowie. Zadań o charakterze gospodarczym, sportowym i kulturalnym otrzymają wsparcie w kwocie 6,5 mln zł.

Drogowa ofensywa

Wraz z nadejściem wiosny pełną parą ruszają tarnowskie inwestycje drogowe. Nowe, przebudowane i wyremontowane drogi nie tylko udrożnią ruch w mieście, ale także ułatwią dojazd do nowych terenów inwestycyjnych, zlokalizowanych po północnej stronie Zakładów Mechanicznych.

SAG II i III

Dwie największe tegoroczne inwestycje, które wiążąc będą się także z rozbudową układu drogowego miasta, to kolejne etapy rozbudowy Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG) przy ul. Wiesława Wody.

I etap rozbudowy SAG zakończył się w 2012 roku. Powstały m.in. rondo na skrzyżowaniu ulic Mościckiego i Czystej oraz nowa droga do przyszłych terenów inwestycyjnych.

Prace nad drugim etapem powinny ruszyć w maju i zakończyć się późną jesienią. Polegać będą m.in. na uzbrojeniu działek, przebudowie infrastruktury podziemnej oraz budowie wewnętrznych dróg dojazdowych dla przyszłych inwestorów. Koszt tych prac to w sumie ok. 6 mln zł. Ok. 4 mln pochodzi z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Z kolei umowa z wykonawcą trzeciego i zarazem ostatniego etapu powinna zostać zawarta zaraz na początku kwietnia, wtedy też będzie można rozpocząć prace projektowe. Inwestycja powinna ruszyć jesienią. Powstanie kilka kilometrów nowej drogi, która będzie kontynuacją już funkcjonującego odcinka pomiędzy rondem przy ul. Mościckiego a Zakładami Mechanicznymi.

Połączy dwie ważne miejskie arterie komunikacyjne, czyli właśnie ul. Mościckiego z ul. Krakowską. Będzie to możliwe również dzięki przebudowywanemu przez PKP wiaduktowi przy ul. Warsztatowej, który uzyska zupełnie nowe parametry, pozwalające na przejazd samochodów ciężarowych.

Koszt trzeciego etapu wyniesie prawie 40 mln zł, z czego 20 mln dopłaci Unia Europejska. Łącznie, sumując wszystkie etapy, przebudowa tej części miasta pochłonie ponad 70 mln zł.

- To jedno z najtrudniejszych i największych zadań inwestycyjnych, jakie realizuje miasto. Większa była tylko budowa tzw. połączenia z autostradą, które kosztowało ponad 90 mln zł. - podkreśla zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narochański**. (Więcej na stronie 9)

Moście, Klikowa i centrum

Trwają prace przy budowie ronda na skrzyżowaniu ulic Kwiatkowskiego i Chemicznej oraz poszerzeniu ul. Mickiewicza i al. Solidarności. Obie inwestycje powinny zakończyć się w sierpniu. Ich łączny koszt to ponad 9 mln zł.

- To także kluczowe zadania, chociażby dlatego, że nowe rondo będzie za kilka lat częścią połączenia Tarnowa z węzłem autostradowym w Wierchosławicach, a Mickiewicza to jedna z głównych ulic w centrum Tarnowa - mówi dyrektor Wydziału Realizacji Inwestycji UMT **Krzysztof Madej**.

Rondo będzie miało dwa pasy ruchu i 60 m średnicy zewnętrznej. Aby umożliwić płynny wjazd z dochodzących do niego ulic zostaną one poszerzone. Dodatkowo powstaną ciągi pieszo-rowerowe. Prze-

budowana zostanie również infrastruktura techniczna.

Jak wyjaśnia dyrektor Madej, ul. Mickiewicza i al. Solidarności zostaną poszerzone o jeden pas ruchu. Prace budowlane są prowadzone na odcinku od ul. Nowej do wjazdu na parking przy Urzędzie Wojewódzkim. Oprócz poszerzenia jezdni z ważniejszych zmian można wymienić jeszcze chociażby poprawę geometrii skrzyżowań czy przebudowę chodników.

Na ten rok zaplanowano także rozpoczęcie remontu ul. Klikowskiej na odcinku od ul. Niedomickiej w kierunku stadniny koni. Wymieniona i wzmocniona zostanie nawierzchnia. Pojawią się także nowe chodniki. W budżecie na to zadanie zapisano 2 mln zł.

Nowe dokumentacje projektowe

Niemale kwoty miasto przeznaczy na opracowanie dokumentacji strategicznych inwestycji w infrastrukturę drogową.

Najwięcej, bo aż ok. 1,6 mln zł, kosztować będzie przygotowanie projektu technicznego rozbudowy ciągu ulic Spokojna - Elektryczna - Wyszyńskiego - Czysta. *- Złożyliśmy odpowiedni wniosek i już wiemy od wicemarszałka województwa małopolskiego Romana Ciepieli, że otrzymaliśmy środki na ten projekt. Tak więc rozbudowa tej ważnej dla Tarnowa arterii będzie w przyszłych latach kontynuowana* - mówi zastępca prezydenta.

Kolejne 700 tys. zł przeznaczone zostanie na opracowanie dokumentacji połączenia ul. Tuchowskiej z al. Tarnowskich. Ta inwestycja związana jest z remontem li-

Remont ulicy Mickiewicza

nii kolejowej i koniecznością przesunięcia torów w tym rejonie. Prace nad tym zadaniem są jednak uzależnione od tempa i zakresu rozstrzygnięć prac projektowych prowadzonych przez PKP.

100 tys. zł kosztować będzie opracowanie dokumentacji przebudowy ul. Kmiećnika od strony ul. Krzyskiej. Planowane jest poszerzenie ulicy w największym miejscu. Powstaną także dokumenty niezbędne do przebudowy ul. Bandrowskiego na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Narutowicza.

Nowe parkingi

Miasto nie zapomniało także o rozbudowie sieci parkingowej. W sumie na ich budowę zaplanowano w tym roku 2,5 mln zł.

Urząd Miasta ogłosił już przetarg na budowę parkingu przy ul. Traugutta. Nowe miejsca postojowe mają powstać obok Centrum sztuki Mościce. Ma ich być w sumie 61.

Nowe parkingi powstaną także przy ulicach Pracy, Pułaskiego oraz Szenwalda. Ta ostatnia inwestycja zostanie zrealizowana za środki z ostatniej edycji budżetu obywatelskiego.

- Obecnie przygotowujemy procedury przetargowe. Do prac przystąpimy, jak tylko poznamy wykonawców inwestycji – wyjaśnia dyrektor Madej.

Pogoda sprzyja drogowcom

Łagodny początek roku pozwala także na prowadzenie intensywnych prac remontowych na tarnowskich drogach. W tym roku na pozimowe remonty cząstkowe ulic Urząd Miasta zaplanował 4,2 mln zł. Na gruntowne remonty przeznaczone zostaną kolejne 4 mln.

- Remontujemy na bieżąco ubytki przy użyciu masy bitumicznej oraz drogi żwirowe, prowadzimy też prace brukarskie przy chodnikach i krawężnikach – mówi prezes Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. (PUK) Tomasz Gut.

W styczniu na tarnowskich ulicach wykorzystano do bieżących remontów 53 tony masy bitumicznej na gorąco, w lutym 96 ton. W analogicznych miesiącach roku ubiegłego, nie wykonano żadnych prac tego typu.

- Pomimo że wytwórnice masy bitumicznej w styczniu i lutym jeszcze nie działały, tylko w tym czasie zużyliśmy 17 ton masy na zimno i aż 150 ton masy na ciepło, która została wyprodukowana ze starego asfaltu w tzw. recyklerze. Biorąc pod uwagę, że ubytki są dodatkowo czyszczone i wycinane, trwałość takich napraw powinna być co najmniej kilkuletnia – mówi kierownik Referatu Miejskiego Inżyniera Utrzymania Miasta Marian Ogródnik.

Skrzyżowanie ulic Kwiatkowskiego, Chemicznej i Witosa. To tutaj powstanie nowe rondo

W przeciągu pierwszych dwóch miesięcy bieżącego roku, PUK wyremontował między innymi ulice: Klikowską, Mościckiego, Lwowską, Stanisza, Sanguszków, Robotniczą, Wieniawskiego, Żeromskiego, Pułaskiego, Chemiczną, Gumniską, Orkana, Słoneczną, Elektryczną, Prusa, Sportową, Do Huty, Makuszyńskiego, Dworcową, Główną, Ochronek, Garbarską, Karpacką, Kochanowskiego, Os. Legionów. *- Ponad to na wielu innych, mniejszych ulicach, wyremontowaliśmy pojedyncze ubytki – mówi kierownik Wydziału Wykonawstwa Drogowego w PUK Krzysztof Jurczak.*

Nie tylko na gorąco

Oprócz masy na gorąco, wykonywane są również remonty dróg o nawierzchni żwirowej. W styczniu i lutym tego roku na remonty tego typu dróg zużyto około 350 ton kruszywa i destruktu. To podobna ilość, jak w roku ubiegłym (330 ton).

Równocześnie PUK prowadzi prace brukarskie polegające na wymianie uszkodzonych krawężników, nawierzchni z płyt chodnikowych oraz kostki brukowej, a także remonty wpustów ulicznych i studni kanalizacyjnych. *- Obecnie trwają prace na ulicy Wałowej, polegające na uzupełnianiu uszkodzonych kostek brukowych oraz przy ulicy Kochanowskiego, polegające na wymianie lub uzupełnianiu uszkodzonych płyt chodnikowych – mówi Krzysztof Jurczak.*

W tym roku prace brukarskie przeprowadzono już na obszarze 515 metrów kwadratowych. To o ponad 400 metrów kwadratowych więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

- Podejmując decyzję o remontach, wsluchujemy się także w głosy mieszkańców, którzy podpowiadają, gdzie są problemy związane z ubytkami w drogach i stara-

my się reagować na te sygnały – podsumowuje prezes Gut.

W sumie na wszystkie bieżące prace remontowe w dwóch pierwszych miesiącach roku miasto wydało ok. 280 tys. zł.

Gruntowne remonty

W przygotowaniu są również generalne remonty tarnowskich ulic. Będą one realizowane przez Wydział Realizacji Inwestycji i Wydział Usług Ogólnomiejscowych.

Plany magistratu obejmują prace na ulicach: Jana Pawła II od skrzyżowania z ul. Słoneczną do ul. Odległej (wymiana nawierzchni i uszkodzonych krawężników), Skowronków od ul. Słonecznej do ul. Lwowskiej (wymiana krawężników i nawierzchni wraz z podbudową), Do Prochowni (wymiana nawierzchni - kontynuacja remontu), Bitwy o Wał Pomorski (niewyremontowany fragment - wymiana nawierzchni wraz z podbudową), Pracy (wymiana nawierzchni i remont chodników), Kasprzyków (remont końcowego odcinka) oraz Lwowskiej (przebudowa skrzyżowania z ul. Karpacką).

Gruntowne remontów doczekają się także ulice Marii Dąbrowskiej, Bóżnic, Reymonta, Osterwy, Szkotnik, Pułaskiego, Malczewskiego, Armii Krajowej, Smosarskiej, Mieszka I, Skargi, Targowa, Akacyjowa oraz łącznik Szujskiego i Mościckiego przy zbiegu obu ulic.

Dodatkowo za pieniądze z zeszłorocznego budżetu dokończony zostanie remont ul. Narutowicza na odcinku od ul. Wita Stwosza do ul. Bandrowskiego. Dotychczas wykonano nowe chodniki i wymieniono infrastrukturę podziemną. W tym roku wymieniona zostanie nawierzchnia, a podbudowa doczeka się remontu. Początek prac, które potrwać ok. czterech tygodni, zaplanowano na początek kwietnia. Ich koszt to prawie 400 tys.

3,5 mln zł w rękach mieszkańców

Rusza trzecia edycja budżetu obywatelskiego. Mieszkańcy otrzymają do dyspozycji aż 3,5 mln, które będą mogli przeznaczyć na zadania inwestycyjne, kulturalne czy społeczne. To o pół miliona więcej niż w poprzedniej edycji. Zgłaszanie projektów rozpocznie się już 7 kwietnia i potrwa do 5 maja, a wyniki poznamy 28 czerwca.

– Można już planować i zgłaszać swoje inicjatywy, do czego zdecydowanie zachęcam. W tym roku rozstrzygnięcie Budżetu Obywatelskiego zaplanowaliśmy szybciej, bo już na koniec czerwca – mówi zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**.

Stawiamy na rozwój

Na dofinansowanie mają szansę pomysły, które przyczynią się do rozwoju miasta. Może to być np. budowa, modernizacja lub remont elementu infrastruktury miejskiej, działania mające na celu poprawę komfortu życia tarnowian czy też wydarzenia o charakterze prospołecznym, kulturalnym, oświatowym lub sportowym. Co ważne koszt realizacji pojedynczego projektu nie może przekroczyć kwoty 300 tys. zł.

Projekty mogą zgłaszać mieszkańcy Tarnowa, którzy w dniu zgłoszenia posiadają czynne prawo wyborcze lub ukończyli 16 lat i posiadają Tarnowską Kartę Miejską w wersji Premium.

Jak zgłaszać projekty?

Jak wyjaśnia koordynator trzeciej edycji Budżetu Obywatelskiego **Łukasz Blacha**, pomysły należy zgłaszać na specjal-

nym formularzu. Jest on dostępny na stronie internetowej www.tarnow.pl (zakładka Budżet Obywatelski) oraz w punktach informacyjnych Urzędu Miasta przy ul. Nowej 4 i Mickiewicza 2.

Wypełniony formularz należy wysłać listem na adres Urzędu Miasta Tarnowa (ul. Mickiewicza 2, 33-100 Tarnów) z dopiskiem „Budżet Obywatelski–INICJATYWY” lub złożyć osobiście w punktach informacyjnych urzędu.

Zgłoszenia można dokonać również przez Internet, w tym przy użyciu Tarnowskiej Karty Miejskiej w wersji Premium lub przesyłając wypełniony formularz na adres budzetobywatelski@umt.tarnow.pl. W razie wysłania zgłoszenia drogą listowną, za datę złożenia uważa się datę stempla pocztowego.

Jak głosować?

Mieszkańcy będą mogli wybrać w drodze głosowania projekty, które zostaną zrealizowane. Rozpocznie się ono 4 czerwca i potrwa dokładnie tydzień.

– O wyborze projektów do realizacji zdecydują sami mieszkańcy. Warunkiem jest posiadanie w dniu głosowania czynnego prawa wyborczego. Zagłosować będą mogły także osoby, które ukończyły 16 lat i posiadają Tarnowską Kartę Miejską w wersji Premium – mówi Łukasz Blacha.

Głosować będzie można w punktach informacyjnych poprzez włożenie

do urny wypełnionej karty do głosowania, na stronie internetowej budzetobywatelski.umt.tarnow.pl przy użyciu Tarnowskiej Karty Miejskiej w wersji Premium lub przesyłając na adres Urzędu Miasta Tarnowa (ul. Mickiewicza 2, 33-100 Tarnów) karty do głosowania z dopiskiem na kopercie „Budżet Obywatelski–GŁOSOWANIE” (za datę oddania głosu w ten sposób uważa się datę stempla pocztowego).

Co ważne głosować można tylko na jedno zadanie. W innym przypadku głos będzie nieważny. Wybrane projekty zostaną zrealizowane w 2015 roku.

Szczegóły oraz wzór formularza zgłoszeń i karty do głosowania znajdują się w specjalnej zakładce na stronie internetowej www.tarnow.pl.

Tarnowski Budżet Obywatelski to inicjatywa radnej PO **Małgorzaty Mękał**. Pierwsza jego edycja miała miejsce w zeszłym roku.

Harmonogram

Zgłaszanie projektów	7 kwietnia 2014 r. – 5 maja 2014 r.
Weryfikacja zgłoszonych projektów	6 maja 2014 r. – 26 maja 2014 r.
Ogłoszenie listy projektów	27 maja 2014 r.
Działania informacyjne	27 maja 2014 r. – 3 czerwca 2014 r.
Głosowanie	4 czerwca 2014 r. – 11 czerwca 2014 r.
Ogłoszenie wyników	28 czerwca 2014 r.

Tarnów znów liderem Małopolski

Tarnów po raz kolejny został wyróżniony przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski tytułem „Lider Małopolski 2013”. Tym razem nagrodzona została budowa Domu dla Bezdomnych Mężczyzn.

Kapituła stowarzyszenia tytuły przyznała już po raz czternasty. Laureatami konkursu co roku zostają najważniejsze wydarzenia o wymiarze społecznym, ważne dla afery duchowej, tożsamości, edukacji oraz jakości życia mieszkańców. Wyróżniane są także najważniejsze inwestycje i małopolskie firmy.

Dom dla Bezdomnych Mężczyzn powstał w sąsiedztwie starego schroniska, które nie nadawało się już do użytkowania. W pokojach trzy- i czteroosobowych może pomieścić około 80 mieszkańców. Ma trzy kondygnacje oraz piwnice, w których znajdują się m.in. pralnia, chłodnia i pomieszczenia magazynowe. Na tę inwestycję miasto wydało 3,8 mln zł. Instytucja prowadzona jest przez Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Jak podkreśla zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**, pomoc ludziom w potrzebie to jedno z podstawowych zadań każdego samorządu. – *Budowa domu była ważnym zadaniem inwestycyjnym i społecznym miasta. Efekt bardzo cieszy. Budynek jest wygodny i komfortowy,*

Czy wiesz, że:

Dom dla Bezdomnych Mężczyzn to nie pierwsza tarnowska inwestycja nagrodzona tytułem „Lidera Małopolski”. W poprzednich latach miasto wyróżnienie otrzymywało m.in. za termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, rewitalizację Placu Rybnego i żydowskiej Bimy czy utworzenie Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego.

a co najważniejsze, panuje w nim ciepła, rodzinna atmosfera.

Uroczyste wręczenie dyplomów i krótka prezentacja najlepszych małopolskich przedsięwzięć odbyła się w Sali Obrad Sej-

miku Województwa Małopolskiego. Patronat nad wydarzeniem tradycyjnie objęli Marszałek Województwa Małopolskiego, Wojewoda Małopolski oraz prezydent Krakowa.

Uroczystości katyńskie

Jak co roku, Tarnów uczci rocznicę zbrodni katyńskiej. Obchody rozpoczną się w niedzielę 6 kwietnia o godzinie 13.00 mszą św. w Kościele xx. Filipinów. Dalszy ciąg, z wystąpieniem zastępcy prezydenta Tarnowa i jednocześnie wiceprezesa tarnowskiego Koła Stowarzyszenia Rodzin Katyńskich, **Henryka Słomki-Narożańskiego** będzie miał miejsce pod Grobem Nieznanego Żołnierza.

Z kolei 14 kwietnia w „Alei Dębów Katyńskich” odbędzie się uroczystość zorganizowana wspólnie przez magistrat oraz młodzież tarnowskich szkół. – *Podczas uroczystości m.in. wręczone zostaną nagrody w konkursie wiedzy o Katyniu* – mówi Henryk Słomka-Narożański.

Konkurs historyczny „Zbrodnia katyńska – moje spojrzenie” zorganizowało Gimnazjum nr 11 we współpracy z Wydziałem Edukacji UMT. Uczestniczyli w nim zarówno gimnazjaliści, jak i uczniowie szkół po-

nadgimnazjalnych z Tarnowa, którzy przygotowali prace pisemne oraz w formie multimedialnej.

Elementem wychowania patriotycznego i jednocześnie uczczenia 74. rocznicy zbrodni katyńskiej była konferencja „Zbrodnia Katyńska - odkłamywanie historii”. Odbyła się na początku marca w Sali Lustrzanej. Uczestniczący w niej uczniowie tarnow-

skich szkół oraz nauczyciele historii mieli wyjątkową okazję wysłuchać bezpośrednich świadków tamtych wydarzeń.

O swoich przeżyciach opowiadały **Stanisława Wiatr-Partyka** oraz **Elżbieta Stepska-Kot**. – *To była piękna i bezcenna lekcja historii o tragedii katyńskiej i „golgocie wschodu”* – powiedział prezydent Słomka-Narożański.

Pamiętajmy!

02.03.1940 roku, szef NKWD Ławrenij Beria skierował do J. Stalina tajną notatkę, w której stwierdził, że (...) Polscy jeńcy wojenni (14.736 osób) oraz więźniowie w więzieniach Zachodniej Białorusi i Ukrainy (18.632 osoby) stanowią zdeklarowanych, nie rokujących nadziei poprawy, wrogów władzy sowieckiej oraz, że NKWD ZSRR uważa za uzasadnione rozstrzelanie 14,7 tys. jeńców i 11 tys. więźniów, bez wzywania skazanych, bez decyzji o zakończeniu śledztwa i aktu oskarżenia

Notatka posiada cztery zatwierdzające podpisy: Stalina, Woroszyłowi, Mołotowa i Mikojana.

Zgodnie z notatką Biuro Polityczne KC WKP 5 marca 1940 roku wydało tajną decyzję z zaproponowaną przez Berię treścią. Na podstawie tej decyzji, w kwietniu i maju 1940 roku dokonano mordu na polskich oficerach m.in. w lesie katyńskim.

Pieniądze na kulturę

Aktywnie pozyskują zewnętrzne pieniądze wszystkie miejskie instytucje kultury. Dofinansowania na realizację ciekawych projektów uzyskały Biblioteka Publiczna, Biuro Wystaw Artystycznych, Teatr im. L. Solskiego oraz Tarnowskie Centrum Kultury.

TCK

Tarnowskie Centrum Kultury otrzymało 60 tysięcy złotych z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (PISF) na organizację 28. Tarnowskiej Nagrody Filmowej (TNF). To nie pierwsze dofinansowanie przyznane ostatnio tarnowskiemu festiwalowi, który z roku na rok coraz bardziej umacnia swoją pozycję wśród podobnych polskich wydarzeń.

- Kolejna dotacja jest tylko potwierdzeniem jakości wieloletniej pracy organizatorów festiwalu na rzecz promocji polskiego filmu, tym bardziej, że nasz festiwal znalazł się w gronie beneficjentów wspólnie z m.in. Festiwałem Filmowym w Gdyni czy też Międzynarodowym Festiwałem Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych CAMERIMAGE – mówi zastępca prezydenta Krystyna Latała.

Oprócz dotacji z PISF w ostatnim czasie organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury Festiwal otrzymał wsparcie finansowe w wysokości 90 tys. od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz w wysokości 8 tys. zł od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

MBP

Miejska Biblioteka Publiczna otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 20 tys. zł w ramach programu „Promocja literatury i czytelnictwa”. Pozyskane środki pomogą w zorganizowaniu „Salonu Poezji”.

- To przedsięwzięcie mające już ponad dziesięcioletnią tradycję, a jego głównym celem jest szeroko rozumiana popularyzacja dzieł z zakresu literatury pięknej, a w szczególności właśnie poezji. Duży nacisk kładziemy także na funkcję edukacyjną – mówi dyrektor biblioteki Ewa Stańczyk.

W pierwszym półroczu 2014 r. „Salony” poświęcone będą debiutującym po II wojnie światowej polskim „poetom wyklętym”. Natomiast po wakacyjnej przerwie zaplanowano spotkania z poezją czterech poetek z różnych kręgów kulturowych – **Sylvii Plath, Kazimiery Zawistowskiej, Emily Brontë i Bronisławy Wajs**.

BWA

Biuro Wystaw Artystycznych otrzymało 50 tys. zł na ogólnopolski projekt „Plener BWA/Tarnów 2014”, który we wrześniu odbędzie się w Tarnowie.

- Chcemy ożywić obraz Edwarda Dwurnika „Plener Galerii Raster w Tarnowie”, przedstawiającego tarnowski Rynek pełen artystów. Przez tydzień będą u nas gościli grupy twórców, którzy w plenerze będą malo-

wać Tarnów – mówi dyrektor tarnowskiego BWA Ewa Łączyńska-Widz.

Wydarzenie będzie częścią ogólnopolskiego spotkania pracowników Biur Wystaw Artystycznych z całej Polski w związku z przypadającym na przyszły rok 50-leciem ogólnopolskiej sieci BWA.

Dofinansowanie przyznało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach priorytetu „Sztuki wizualne”.

Teatr im. L. Solskiego

VI Festiwal Mała Talia organizowany przez teatr wsparty został przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego kwotą 50 tys. zł.

Kolejna edycja Festiwalu Mała Talia to krok w kierunku podniesienia rangi artystycznej wydarzenia oraz podnoszenie kompetencji kulturalnych dzieci i młodzieży poprzez ich aktywne uczestnictwo w kulturze wysokiej.

Jego formuła obejmuje prezentację 5 tytułów konkursowych, 2 spektakli towarzyszących i imprez takich jak happening, spektakl teatralny w przestrzeni miejskiej, konkurs plastyczny czy warsztaty teatralne.

Jak podkreślają organizatorzy, celem projektu jest budowa znaczenia festiwalu w środowisku teatralnym, jako imprezy o znaczeniu ponadlokalnym - podobnie jak od wielu lat ma to miejsce w przypadku Festiwalu Komedia Talia.

Nagroda dla kultura.tarnow.pl

Centrum Kultury Promocji Miast i Regionów Poloniada 2014 przyznało nagrody za najlepsze projekty promocyjne i wydarzenia kulturalne. Podczas gali, która miała miejsce w Płocku, jury składające się z przedstawicieli mediów oraz postaci ze świata kultury i reklamy w kategorii „Lider Kultury” główną nagrodę – Koguta przyznało miastu Tarnów za stronę www.kultura.tarnow.pl.

Strona kultura.tarnow.pl powstała z inicjatywy Wydziału Kultury Urzędu Miasta Tarnowa. Jest to kalendarium wydarzeń kulturalnych w mieście. Oprócz informacji co? gdzie? kiedy? na stronie znajduje się na bieżąco aktualizowana baza tarnowskich artystów, instytucji kultury, można także zobaczyć kolekcję obrazów Zofii Stryjeńskiej czy Tarnowską Kolekcję Powozów.

KULTURA.TARNÓW

- Cieszy fakt, że strona, która powstała w trosce o lepszy dostęp mieszkańców do informacji o tarnowskich wydarzeniach kulturalnych, została doceniona w Polsce. To również narzędzie dla samych organizatorów imprez, mające na celu jeszcze lepszą koordynację działań. Przypomnę, że obok inter-

netowego kalendarza wydarzeń kulturalnych, Wydział Kultury prowadzi również serwis SMS-owy „+KULTURA” – mówi dyrektor Wydziału Kultury UMT Marcin Sobczyk.

W obecnej formie strona działa od 2012 roku. Miesięcznie serwis notuje średnio kilkanaście tysięcy odsłon.

20 milionów na SAG III

Ponad 20 mln zł otrzyma Tarnowski Klaster Przemysłowy w ramach dofinansowania projektu „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap III”. Wsparcie z Małopolskiego Programu Rozwoju Regionalnego pozwoli przygotować optymalne warunki dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą i wyposażyć strefę w infrastrukturę, która uczyni ofertę Tarnowskiego Klastera Przemysłowego atrakcyjniejszą dla inwestorów.

Uchwałę zarządu województwa małopolskiego o uruchomieniu środków dla Tarnowa przekazał na ręce zastępcy prezydenta **Henryka Słomki-Narożańskiego** wicemarszałek **Roman Ciepiela**. – Tarnów otrzymuje największą pulę środków ze wewnętrznych na strefy aktywności gospodarczej, to bardzo ważna inwestycja o charakterze regionalnym – mówi marszałek.

Cała inwestycja będzie kosztować miasto prawie 40 mln zł. – To jedno z najważniejszych i największych zadań inwestycyjnych tarnowskiego samorządu w ostatnich latach. Ważne również o tyle, że dające nowe miejsca pracy – mówi zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**.

Jednocześnie trwają intensywne prace nad przyciągnięciem do Tarnowa nowych inwestorów. – Umożliwia to także dobrze rozumiany lobbing parlamentarny – mówi poseł **Robert Wardzała**. – Prowadzone są intensywne rozmowy z potencjalnymi inwestorami, prezesami dużych firm. Ogólnie mogą powiedzieć, że na zaawansowanym etapie są ustalenia z jedną z firm z Europy Zachodniej z branży call center, innowacji technologicznych, z polskim producentem maszyn

Przekazanie miastu uchwały zarządu województwa małopolskiego na dofinansowanie SAG III. Od lewej: poseł Robert Wardzała, zastępca prezydenta Henryk Słomka-Narożański, wicemarszałek Roman Ciepiela, prezes klastera Rafał Działowski

oraz inwestorem z Gruzji z branży spożywczej. Wkrótce powiemy o szczegółach – dodaje parlamentarzysta.

Wracając do SAG III, zgodnie z przyjętym harmonogramem finał realizacji projektu ma nastąpić do 30 czerwca 2015 roku. – Prace ruszą niezwłocznie po podpisaniu umowy z Urzędem Marszałkowskim w Krakowie – podkreśla prezes Tarnowskiego Klastera Przemysłowego **Rafał Działowski**.

Efektom ma być utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym działalność gospodarczą będzie mogło prowadzić kilkadziesiąt przedsiębiorców. Do ich dyspozycji będą wyremontowane pomieszczenia budynków biurowych i jednej z hal produkcyjnych po Zakładach Mechanicznych o łącznej powierzchni 10 tys. metrów kwadratowych, w pełni wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną (sieć teleinfor-

matyczna, prąd, gaz, kanalizacja itp.) oraz klimatyzację. Większa część powierzchni przeznaczona będzie na działalność produkcyjną. Na pomieszczenia biurowe wykorzystane zostaną budynki o powierzchni około 2 tys. metrów kwadratowych, w której ulokowanych zostanie m.in. kilkadziesiąt stanowisk biurowych w formie coworkingowej.

– Jest to praktyka odpowiadająca obowiązującym dzisiaj trendom na rynku firm w początkowej fazie rozwoju. Obrazowo mówiąc, polega to na tym, że mogą one wynajmować nie – jak to kiedyś było – powierzchnie biurowe, ale... biurka – tłumaczy prezes Działowski.

Dzięki realizacji III etapu SAG wybudowana zostanie także droga, która będzie kontynuacją już funkcjonującego odcinka pomiędzy rondem przy ul. Mościckiego a Zakładami Mechanicznymi. Połączy dwie ważne miejskie arterie komunikacyjne, czyli ulice Mościckiego i Krakowską. Na terenie SAG-u powstanie także kilka kilometrów sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wybudowane zostaną drogi wewnętrzne, sieć gazowa i oświetlenie. Umożliwi to poprawę atrakcyjności inwestycyjnej strefy.

Najbliższe plany Klastera obejmują przede wszystkim pozyskanie nowych terenów i poprawę stanu technicznego nieruchomości budowlanych. Warunkiem jest współpraca z ościennymi gminami będącymi udziałowcami Klastera i dysponującymi terenami o dużej powierzchni. Równocześnie zakupowe plany firmy wymagają zwiększenia przychodów spółki oraz pozyskanie kolejnych, zewnętrznych źródeł finansowania. Jednym z możliwych sposobów na następne inwestycje może być np. uruchomienie farmy fotowoltaicznej i stacji benzynowej.

Organizacja studencka świętuje dwa lata

Jedna z największych organizacji studenckich w mieście obchodzi swoje drugie urodziny. Mowa o Niezależnym Zrzeszeniu Studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.

- Władysław Bartoszewski powiedział przed laty, że „są w życiu takie rzeczy, które warto i które się opłaca - to co się opłaca nie zawsze warto, to co warto nie zawsze się opłaca”. Tworząc NZS w Tarnowie chcieliśmy przekonać naszych rówieśników - pokolenie wychowane w czasach pokoju i względnego dobrobytu - do tego, że w XXI wieku nadal są takie sprawy i wartości, dla których warto pracować, i o które warto zabiegać. Było to zadanie trudne i wymagające wielu wyrzeczeń - mogłoby się więc wydawać, nie opłacało się tego robić, ale nie mam cienia wątpliwości, że było warto – mówił założyciel NZS w Tarnowie **Jakub Kajmowicz**.

Jak podkreśla wiceprezydent Tarnowa **Krystyna Latała**, która odebrała podczas uroczystości dyplom z podziękowaniami

Tarnowski oddział stowarzyszenia liczy ponad 100 członków i zasłynął przedsięwzięciami takimi jak m.in. ogólnopolski konkurs na najlepszego studenta „Studencki Nobel” czy akcje zbiórki krwi „Wampirjada”.

od studentów - To w Niezależnym Zrzeszeniu Studentów bije w ciągu ostatnich dwóch lat serce młodego Tarnowa. Ludziom o nieprzeciętnej wyobraźni, szalonych pomysłach i nie-

zaspokojonej ciekawości świata, którzy tworzą tarnowski NZS życzą wielu inicjatyw i dalszej niespożytkowanej energii do działania na rzecz kreowania życia studenckiego w mieście.

- Siłą NZS są fantastyczni ludzie, którzy tworzą je na co dzień i bardzo szeroki zakres realizowanych projektów, dzięki temu każdy, kto chce zmienić świat znajdzie tutaj coś dla siebie. NSZ się nie żegna, NZS mówi do zobaczenia - przy następnych

nowych projektach i imprezach - podsumował uroczystość przewodniczący NZS **Michał Dyngosz**.

Niezależne Zrzeszenie Studentów, poprzez swoją aktywność na forum uczelni i kraju, broni praw studenckich, organizuje życie społeczne i kulturalne oraz kreuje rozwój organizacji i swoich członków, przygotowując ich do świadomego i czynnego członkostwa w społeczeństwie obywatelskim.

Targi edukacyjne dla gimnazjalistów

W kwietniu w Tarnowie od jedenastu lat odbywają się Miejskie Targi Edukacyjne. Co roku w tej dwudniowej imprezie dla gimnazjalistów uczestniczy około dwóch i pół tysiąca uczniów szkół z regionu tarnowskiego. W ubiegłorocznej X edycji wzięło udział 3 tysiące młodych ludzi z 44 gimnazjów subregionu i 15 szkół z Tarnowa. W tym roku Targi odbywają się w dniach 10-11 kwietnia w godzinach 10.00 - 15.00 (czwartek) i 9.00 - 14.00 (piątek).

Miejskie Targi Edukacyjne organizują Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa przy współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy oraz Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Tarnowie. I to właśnie teren OHP przy ul. Mościckiego 27 w Tarnowie jest miejscem Targów.

Podczas Targów prezentowana jest oferta tarnowskich szkół ponadgimnaz-

jalnych. Szkoły wystawiają punkty informacyjno-promocyjne, rozdają bezpłatne informatory. Prowadzone są zajęcia informacyjno-doradcze oraz warsztaty dla gimnazjalistów. – Serdecznie zapraszamy uczniów wraz z rodzicami lub nauczycielami do zapoznania się z propozycjami kierunków kształcenia obecnych na Targach szkół ponadgimnazjalnych – mówi dyrektor Wydziału Edukacji **Bogumiła Porębska**.

W dniu rozpoczęcia Targów na stronie internetowej <http://edunet.tarnow.pl/pl/link/informator>

zostanie udostępniona elektroniczna wersja informatora przedstawiającego ofertę edukacyjną tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2014/2015. Wersja drukowana będzie rozdawana bezpłatnie.

- Tarnowskie szkoły posiadają wieloletnią tradycję i bogatą, nowoczesną bazę, ponadto dysponują profesjonalną kadrą pedagogiczną, która umiejętnie i z dużym zaangażowaniem wspiera i przygotowuje młodych ludzi do wkraczania w dorosłe życie. Targi są znakomitą okazją, by się z ofertą zapoznać – mówi zastępca prezydenta **Krystyna Latała**.

Przy okazji targów dla gimnazjalistów warto podkreślić, że w organizowanych w marcu przez Województwo Małopolskie „Targach Edukacyjnych Festiwal Zawodów”, jako wystawcy uczestniczyły dwie tarnowskie szkoły: Zespół Szkół Budowlanych oraz Zespół Szkół Technicznych. – Cieszę się, że tarnowskie szkolnictwo zawodowe rośnie w siłę, jest dostrzegane, doceniane i popularne. Coraz więcej uczniów wybiera szkoły o profilach technicznych korzystając z atrakcyjnej oferty skorelowanej z potrzebami rynku pracy – podsumowuje prezydent **Latała**.

Najzdolniejsi uczniowie nagrodzeni stypendiami

Nagrody prezydenta zostały przyznane za sukcesy odniesione w roku szkolnym 2012/2012.

Podczas uroczystego spotkania w Sali Lustrzanej okolicznościowe dyplomy odebrało 79 uczniów z 22 szkół.

- Doceniamy i staramy się wspierać najzdolniejszą tarnowską młodzież. Dlatego też w sumie na stypendia przeznaczaliśmy z budżetu miasta prawie 200 tysięcy złotych, a o ich przyznaniu decydowały osiągnięcia w różnych dziedzinach – podkreśla zastępca prezydenta **Krystyna Lała**.

38 uczniów otrzymało stypendia za osiągnięcia naukowe, w tym za udział i osiągnięcia w olimpiadach oraz konkursach zarówno międzynarodowych, jak i krajowych.

Szczególnymi osiągnięciami mogą pochwalić się dwaj uczniowie. To **Szymon Judasz** z Technikum nr 1 w Zespole Szkół Technicznych - laureat Olimpiady Wiedzy Technicznej, Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej oraz Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra” oraz **Piotr Kubala** z gimnazjum nr 2 – laureat Małopolskiego Konkursu z Fizyki, Małopolskiego Konkursu Matematycznego i Olimpiady Matematycznej Gimnazjalistów.

Na uwagę zasługują także uczestnicy konkursów i olimpiad międzynaro-

dowych. **Julia Filip** z Zespołu Szkół Muzycznych i **Monika Poliszak** z Gimnazjum Dwujęzycznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 zostały laureatkami Międzynarodowego Konkursu „Kangur Matematyczny”. Z kolei **Piotr Siwek** z I Liceum Ogólnokształcącego został laureatem Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej.

23 uczniów zostało wyróżnionych za wyniki w dziedzinie sportu, w szczególności za medalowe miejsca w mistrzostwach świata oraz za doskonałe wyniki na szczeblu krajowym - w mistrzostwach Polski, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, pucharze Polski i turniejach ogólnopolskich.

Po raz kolejny medal (tym razem brązowy) na mistrzostwach Europy zdobyły cheerleaderki z zespołu „Power Girls”. Tarnowscy uczniowie wygrywali również zawody rangi Mistrzostw Polski. Pierwsze miejsca zajęli: **Łukasz Mach** w Mistrzostwach Polski Modeli Samochodów (modelarstwo sportowe).

Barbara Bizacka, **Lena Hańbicka** i **Martyna Stanosz** w duecie w Mistrzostwach Polski Cheerleaders, **Karina Błaś** w Halowych Drużynowych Mistrzostwach Polski w tenisie ziemnym kadetek, **Wiktor Malik** w Mistrzostwach Polski Młodzików w Łucznictwie, **Wojciech Krawczyk** w Mistrzostwach Polski Młodzików w Bry-

dżu Sportowym oraz **Damian Tarczoń** w Mistrzostwach Polski Akademickiego Związku Sportowego Juniorów (skok w dal).

Z kolei pierwsze miejsce w Pucharze Polski w Kolarstwie Górskim wywalczyli **Michał Mytnik** i **Michał Kwapniewski**.

Za osiągnięcia artystyczne na poziomie krajowym oraz międzynarodowym przyznano 18 stypendiów. W tym przypadku również doceniono m.in. osiągnięcia tarnowskich uczniów w konkursach na szczeblu międzynarodowym i ogólnokrajowym.

Rekordzistą okazał się uczeń Społecznej Szkoły Podstawowej nr 2 **Michał Niedbała**, który został poczwórnym laureatem w międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach fortepianowych. Trzykrotnie wysokie miejsca w międzynarodowym i dwóch ogólnopolskich konkursach pianistycznych zajmował **Robert Maciejowski** z Zespołu Szkół Muzycznych.

Zainteresowanie stypendiami jak zawsze było bardzo duże. Do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa wpłynęło 113 wniosków o przyznanie stypendium od łącznie 27 wnioskodawców - 26 dyrektorów tarnowskich szkół (w tym 23 dyrektorów szkół publicznych i 3 dyrektorów szkół niepublicznych) i jednego rodzica uczennicy będącej mieszkańcem Tarnowa, ale uczącej się poza nim.

Wykaz osób, które spełniły warunki do przyznania jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów za rok szkolny 2012/2013:

- legitymując się wybitnymi osiągnięciami naukowymi:

1. **Andrzejewski Mateusz**, uczeń Szkoły Podstawowej nr 15 w Tarnowie,
2. **Bochenek Wojciech**, uczeń III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
3. **Bogusz Katarzyna**, uczennica III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
4. **Cieślik Aleksandra**, uczennica Gimnazjum nr 6 w Tarnowie,
5. **Filip Julia**, uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
6. **Hebda Adrian**, uczeń Gimnazjum nr 6 w Tarnowie,
7. **Iskrzak Justyna**, uczennica Gimnazjum Dwujęzycznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Tarnowie,
8. **Jamróg Krzysztof**, uczeń Gimnazjum nr 9 w Zespole Szkół Sportowych w Tarnowie,
9. **Judasz Szymon**, uczeń Technikum nr 1 w Zespole Szkół Technicznych w Tarnowie,
10. **Kipiela Aleksander**, uczeń Społecznego Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego w Tarnowie,
11. **Knot Aleksandra**, uczennica III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
12. **Kowalczyk Aleksandra**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
13. **Koziół Przemysław**, uczeń Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
14. **Kozub Ewa**, uczennica Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie,
15. **Król Magdalena**, uczennica Gimnazjum Dwujęzycznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Tarnowie,
16. **Kubala Piotr**, uczeń Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
17. **Kwiek Paweł**, uczeń III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
18. **Lach Michał**, uczeń Szkoły Podstawowej nr 17 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie,
19. **Lubas Sylwia**, uczennica III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
20. **Łątka Bogdan**, uczeń Gimnazjum nr 6 w Tarnowie,
21. **Łuczkiwiec Paulina**, uczennica Gimnazjum nr 11 w Tarnowie,
22. **Łuszczak Michał**, uczeń IV Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie,
23. **Maciejko Katarzyna**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
24. **Meń Klaudia**, uczennica Gimnazjum Dwujęzycznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Tarnowie,

25. **Nowak Aleksandra**, uczennica Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie,
26. **Petelicka Maria**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
27. **Poliszak Monika**, uczennica Gimnazjum Dwujęzycznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Tarnowie,
28. **Potępa Dominika**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
29. **Potępa Łukasz**, uczeń III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
30. **Pyzik Rafał**, uczeń Szkoły Podstawowej nr 18 w Tarnowie,
31. **Sacha Zuzanna**, uczennica Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Tarnowie,
32. **Siwek Piotr**, uczeń I Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
33. **Srebro Anna**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
34. **Starzyk Marika**, uczennica III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
35. **Strejczeck Patrycja**, uczennica Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie,
36. **Tyka Bartłomiej**, uczeń Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
37. **Tyralik Mikołaj**, uczeń Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
38. **Wilkoś Michał**, uczeń IV Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie,

- legitymując się wybitnymi osiągnięciami artystycznymi:

39. **Basta Martyna**, uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
40. **Cecot Dominika**, uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
41. **Guzik Zofia**, uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
42. **Korus Jadwiga**, uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
43. **Kowalczyk Kornel**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
44. **Łukasik Artur**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
45. **Maciejowski Robert**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
46. **Marcinkiewicz Miłosz**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
47. **Menderak Joanna**, uczennica Liceum Plastycznego w Zespole Szkół Plastycznych w Tarnowie,
48. **Molenda Wiktor**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,

49. **Niedbała Michał**, uczeń Społecznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Tarnowie,
50. **Radłowski Jakub**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
51. **Rega Jakub**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
52. **Siedlik Adrianna**, uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
53. **Słonina Marcin**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
54. **Syrek Kinga**, uczennica Liceum Plastycznego w Zespole Szkół Plastycznych w Tarnowie,
55. **Szkotak Paweł**, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,
56. **Tadel Aleksandra**, uczennica Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. w Zespole Szkół Muzycznych w Tarnowie,

- legitymując się wybitnymi osiągnięciami **sportowymi**:

57. **Bizacka Barbara**, uczennica Szkoły Podstawowej nr 14 w Tarnowie,
58. **Błaś Karina**, uczennica, Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
59. **Bogusz Grzegorz**, uczeń Gimnazjum nr 11 w Tarnowie,
60. **Hańbicka Lena**, uczennica Szkoły Podstawowej nr 15 w Tarnowie,
61. **Jeź Kinga**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
62. **Józefczyk Julia**, uczennica Szkoły Podstawowej nr 5 w Tarnowie,
63. **Krawczyk Błażej**, uczeń Gimnazjum nr 11 w Tarnowie,
64. **Krawczyk Wojciech**, uczeń Gimnazjum nr 11 w Tarnowie,

65. **Krysa Michał**, uczeń III Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie,
66. **Kuc Anna**, uczennica Szkoły Podstawowej nr 5 w Tarnowie,
67. **Kwapniewski Michał**, uczeń Technikum nr 11 w Tarnowie,
68. **Mach Łukasz**, uczeń Gimnazjum nr 9 w Zespole Szkół Sportowych w Tarnowie,
69. **Maksymowicz Magdalena**, uczennica Szkoły Podstawowej nr 17 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie,
70. **Malik Wiktoria**, uczennica Gimnazjum nr 11 w Tarnowie,
71. **Marchwicka Gabriela**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie,
72. **Mleczo Krystian**, uczeń Gimnazjum Nr 8 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Tarnowie,
73. **Mordyl Jakub**, uczeń II Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Tarnowie,
74. **Mytnik Michał**, uczeń Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie,
75. **Rutka Julia**, uczennica Szkoły Podstawowej nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Tarnowie,
76. **Stanosz Martyna**, uczennica Gimnazjum nr 4 w Tarnowie,
77. **Szczepanik Monika**, uczennica Niepublicznego Gimnazjum „Piętnastka” w Tarnowie,
78. **Tarczoń Damian**, uczeń II Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Tarnowie,
79. **Zabawa Marianna**, uczennica Gimnazjum nr 2 w Tarnowie.

Z Brodzińskiego do Mościc

Wychowankowie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka pożegnali się z murami zabytkowego budynku przy ul. Brodzińskiego. Placówka mieści się teraz w świeżo wyremontowanych pomieszczeniach przy ul. Szarych Szeregów. – *Nowe miejsce to zdecydowany skok jakościowy jeżeli chodzi o komfort zamieszkiwania* – mówi zastępca prezidenta Henryk Słomka-Narożański.

Zmiana została podyktowana głównie dobrem dzieci i poprawą ich warunków socjalno-bytowych. Nowy lokal, wydzielony z części Bursy Międzyszkolnej, zapewnia komfortowy pobyt 14 wychowankom. Dzieci mają do dyspozycji sypialnie, łazienki, aneks kuchenny oraz pokój wypoczyn-

kowy wyposażony w stanowiska komputerowe i małą biblioteczkę.

W dwupiętrowym budynku zabezpieczono także pomieszczenia dla personelu, pralnię i magazyny. Wychowankowie będą mieli możliwość użytkowania boiska wielofunkcyjnego położonego w bliskim sąsiedztwie placówki.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka
w Tarnowie
ul. Szarych Szeregów 1
33-101 Tarnów-Mościce
tel. 14 656 18 60

Co ważne z nowej lokalizacji niedaleko jest do kina, basenu, lodowiska, hali sportowej, parki i innych terenów zielonych. – *Przekształcamy i dostosowujemy nasze placówki do nowych zasad. Przede wszystkim chodzi o to, by zamienić je z dużych instytucjonalnych w małe prorodzinne, dysponujące bardziej domowymi warunkami* – podkreśla dyrektor Elżbieta Ciochoń.

Podobne zmiany przeszła wcześniej placówka przy ul. Chyszowskiej, gdzie najpierw udało się dla sporej grupy najmłodszych dzieci znaleźć nowy dom w rodzinach zastępczych lub adopcyjnych, a dla pozostałych zmieniono warunki pobytu, tworząc dwie grupy rodzinkowe po 14 osób.

Zamiast domu dziecka

Wraz z początkiem kwietnia powstał pierwszy w Tarnowie Rodzinny Dom Dziecka. Zdaniem dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Doroty Krakowskiej, taka forma rodzinnej pieczy zastępczej daje dzieciom dużą szansę na szczęśliwe dzieciństwo oraz dobre przygotowanie do odpowiedzialnego, dorosłego życia.

W domu przebywa obecnie ośmioro dzieci. Jest prowadzony przez małżeństwo, które od 10 lat opiekuje się dziećmi z różnych przyczyn pozbawionymi rodzicielskiej miłości i troski. Do tej pory pełnili oni funkcję zawodowej rodziny zastępczej.

Jak podkreśla dyrektor Krakowska, korzyści płynące z funkcjonowania tego typu formy opieki nad dziećmi warte są wzmoczonych wysiłków, zarówno osób chcących stworzyć Rodzinny Dom Dziecka jak i instytucji miejskich.

Dlatego też prowadzący dom ciągle podnoszą swoje kwalifikacje, nawiązują współpracę z różnymi instytucjami, tak aby w pełni profesjonalnie pomagać swoim podopiecznym. Systematycznie uczestniczą w szkoleniach, podnoszą także standard warunków mieszkaniowych z myślą o potrzebach przyjętych dzieci.

Pomaga również Urząd Miasta, który finansuje działalność Rodzinne-

go Domu Dziecka. W tym roku będzie to 81 tys. zł. – *Naszym obowiązkiem jest dbanie o wszystkich tarnowian, także tych najmniejszych, bezbronnych i zdanych na łaskę bądź niełaskę otoczenia* – podkreśla zastępca prezidenta Henryk Słomka-Narożański.

– *Stworzenie takiej formy opieki nad małoletnimi to ogromne wyzwanie, łączące się z wysiłkiem i odpowiedzialnością wszystkich zaangażowanych. To również ogromna szansa dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, dająca możliwość rozwoju w warunkach maksymalnie zbliżonych do rodzinnych* – podsumowuje dyrektor Krakowska.

Chore dzieciaki dziękują za pomoc

Mali pacjenci – podopieczni z Kliniki Transplantacji i Onkologii Dziecięcej we Wrocławiu podziękowali mieszkańcom Tarnowa za wsparcie. Wszelka pomoc dociera do nich za pośrednictwem Stowarzyszenia „Kropla”, które obchodzi właśnie dziesięciolecie swojej działalności.

– Tarnowski samorząd jest ewenementem w skali kraju. W sumie od początku istnienia, Stowarzyszenie otrzymało na swoją działalność z UMT ponad 200 tys. zł. Nie znam drugiego takiego – mówi prezes Stowarzyszenia **Katarzyna Duraj**.

Jednym z docenionych przez wrocławski szpital jest właśnie samorząd Tarnowa. Dyplom własnoręcznie zrobiony przez dzieci odebrał zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**.

Podczas spotkania w Urzędzie Miasta Tarnowa podsumowano także 10-letnie działalności Stowarzyszenia „Kropla”. W tym czasie udało się zrekrutować ponad 3,5 tysiąca honorowych dawców szpiku, w tym pięciu czynnych, a trzech kolejnych rozpoczęło procedurę przeszczepową. Wśród podopiecznych było 7 dzie-

Stowarzyszenie „Kropla” pomaga w zbieraniu funduszy na finansowanie podstawowych badań dla dawców szpiku kostnego. W pierwszym roku działalności przeprowadziło jedną akcję. Począwszy od drugiego roku, odbywają się dwie akcje rocznie – w marcu oraz grudniu. Badana współfinansowane są przez Urząd Miasta Tarnowa, a organizowane przez Ośrodek Dawców Szpiku Medigen z Warszawy, Fundację Przeciwko Leukemii z Warszawy oraz Stowarzyszenie „Kropla” z Tarnowa.

ci i ponad 15 osób dorosłych. Najmłodszy pacjent urodził się z białaczką i po dwóch przeszczepach szpiku szczęśliwie powrócił do domu na swoje 1-sze urodziny. Dzisiaj ma 8 lat.

– Przez cały ten okres wiele szkół i instytucji wspierało działania Kropli. Chcemy podziękować zwłaszcza szkołom ponadgimnazjalnym, które wspierają w rekrutacji honorowych dawców szpiku. Ich dorośli już ab-

solwenci są właśnie czynnymi świadomymi dawcami. Nikt z tych, do których dzwoniли działacze Stowarzyszenia nie odmówił pomocy, wręcz przeciwnie z radością i twierdząco odpowiadali na pytanie: czy podtrzymiesz decyzję oddania szpiku? – podsumowuje prezes Duraj.

Wielkanocne Dzieło Caritas

Baranki z cukru i świece paschalne z logo Caritas mogą być ozdobą świątecznych stołów, ale to przede wszystkim symbol pomocy ludziom chorym. Przez cały Wielki Post będą one do nabycia w parafiach. Tarnowska Caritas przygotowała ponad 45 tys. baranków i 32 tys. pachalików.

Ofiara składana przy tej okazji wynosi co najmniej 5 zł. Połowa pieniędzy pozostanie w parafiach, a druga część zasili fundusz, z którego Caritas pomaga chorym z diecezji oraz przebywającym w placówkach w Tarnowie, Dąbrowie Tarnowskiej, Grybowie i Jadownikach Mokrych.

– Dzięki tej akcji nadal będziemy mogli pomagać chorym dzieciom i osobom starszym. Zgłaszają się do nas osoby, które proszą o wsparcie przy zakupie drogich leków, sprzętu czy o dofinansowanie do zabiegów rehabilitacyjnych – mówi dyrektor Caritas Diecezji Tarnowskiej ks. **Ryszard Podstołowicz**.

W 2013 r. z pozyskanych także w ten sposób funduszy, tarnowska Caritas 12

razy dofinansowała operacje dzieci i starszych oraz ich leczenie na kwotę ponad 84 tys. zł. 481 razy udzielono pomocy w rehabilitacji i zakupie leków na kwotę prawie 446 tysięcy zł oraz zakupiono sprzęt medyczny (wózki inwalidzkie, aparaty słu-

chowe, protezy, maty medyczne, rurki tracheotomijne, okulary, remonty łazienek, krzesło łazienkowe z podnośnikiem, pulsoksymetry, poduszki rehabilitacyjne, koncentratory, pionizatory i inne) za kwotę ponad 120 tys. zł

O tym, że warto pomagać, Caritas chce także uczyć najmłodszych. W ramach Wielkanocnego Dzieła Caritas, uczniowie dostaną ok. 34 tys. papierowych skarbonek. Dzieci wezmą je do domów, aby razem z rodzicami odkładać drobne datki. – Można np. zrezygnować z batonika czy gumy do żucia, a te pieniądze przeznaczyć na pomoc biednym, których nie stać na wiele rzeczy – dodaje ks. Podstołowicz. Tegoroczna akcja organizowana jest pod hasłem „Wiara i miłosierdzie”.

Skarbonki będą rozdawali najmłodszym ich katecheci. Są one także dostępne w biurach Caritas przy ul. Legionów 30 i ul. Prostopadłej 9A (Dom dla Bezdomnych). Pieniądze ze skarbonek w całości pozostaną w parafiach i będą przeznaczone na pomoc potrzebującym.

Rekordowy XXII Finał WOŚP w Tarnowie

Dokładnie 310 tysięcy 224 złote i 45 groszy trafiło z Tarnowa na konto Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, co oznacza że po raz kolejny pobity został rekord. Niewątpliwie do tego wyniku przyczynił się motor żużlowy Janusz Kołodziej, który został wylicytowany za aż 11 tysięcy złotych.

Licytowano także m.in. przejażdżki rajdowymi samochodami z **Robertem Kujawskim**, Januszem Kołodziejem oraz **Maciejem Dreszerem** (za tę ostatnią zapłacono aż 455 zł) oraz piernikowe serducho dla Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy o wymiarach ok. 2 x 2 metry przekazane Tarnowskiemu Sztabowi WOŚP przez Piekarnię Strusinianka.

Dużym hitem okazała się także strzelnica kontenerowa produkowana przez Zakłady Mechaniczne. Chętni, którzy do puszek wrzucili datki oddali 60 strzałów z broni palnej i ponad 200 z laserowych replik broni. W sumie strzelnicę odwiedziło blisko 300 osób.

Uroczyste podsumowanie finału akcji Jurka Owsiaaka połączone z wręczeniem specjalnych podziękowań dla osób, podmiotów czy insty-

tucji, które najmocniej zaangażowały się w tegoroczne przedsięwzięcie, odbyło się w tarnowskim magistracie.

- *Pieniądze zbierane były na zakup specjalistycznego sprzętu dla dziecięcej medycyny ratunkowej i godnej opieki medycznej seniorów.*

Warto było znów grać – mówi **Agata Grudzień** z tarnowskiego sztabu WOŚP.

- *W Tarnowie, pieniądze zbierało ok. 850 wolontariuszy. To bardzo duża grupa ludzi, którzy chcą społecznie działać na rzecz potrzebujących. Wszystkim, raz jeszcze, ogromnie dziękuję – mówi zastępca prezydenta **Henryk Słomka-Narożański**.*

Pierwszy finał WOŚP odbył się 3 stycznia 1993 roku, poświęcony był ratowaniu życia dzieci z chorobami serca. W Tarnowie kilkunastu wolontariuszy zebrało wówczas około 3 tysiące złotych. Po ponad 20 latach ten wynik zwiększył się stokrotnie.

Wartość sprzętu medycznego przekazanego do Tarnowa przez WOŚP we wszystkich latach jej działania to ponad milion złotych. Odbiorcą urządzeń był m.in. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, który tylko w latach 2012-2013 roku otrzymał sprzęt o wartości ok. 220 tysięcy złotych (stanowisko resuscytacyjne dla noworodków, respirator noworodkowy i ruchome stanowisko do wspomaganie oddychania noworodków).

Urządzenia otrzymywały również: Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza (w latach 2012-2013 był to sprzęt o wartości ok. 300 tys. złotych – m.in. respirator, inkubator zamknięty i aparatura do USG), powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego, Przychodnia Wojewódzka Matki i Dziecka, Szkoła Ratownictwa Medycznego oraz Stowarzyszenie Maltańska Służba Medyczna – Pomoc Maltańska.

Kierowcy korzystają z parkomatów

WTarnowie parkomaty stają się coraz popularniejsze. Z dnia na dzień rośnie liczba kierowców korzystających z tej formy płatności za parkowanie w strefie. Równocześnie coraz więcej kierowców-tarnowian płaci w parkomatach kartą miejską premium, która gwarantuje atrakcyjne zniżki. – *To nas szczególnie cieszy, bowiem widać, że mieszkańcy dostrzegają, że wprowadzona przez nas karta mieszkańca daje im realne korzyści – mówi zastępca prezydenta Tarnowa **Henryk Słomka-Narożański**.*

Parkomaty w tarnowskiej strefie parkowania funkcjonują od połowy listopada ubiegłego roku. Już w grudniu Targowiska Miejskie odnotowały sprzedaż 19 tysięcy biletów, miesiąc później 24 tysięcy, a w lutym 2014 roku 30 tysięcy biletów. – *Analizując formę płatności zauwa-*

Tak oznakowane będą parkomaty

*żamy wzrost zakupów biletów parkingowych za pomocą kart zbliżeniowych oraz przy użyciu karty miejskiej premium. Sporo osób korzysta także z funkcjonalności parkomatów umożliwiającej doładowanie karty miejskiej – mówi dyrektor Targowisk Miejskich **Jacek Chrobak**.*

Targowiska Miejskie obecnie przygotowują się do dodatkowego oznakowania miejsc, w których stoją parkomaty. – *Mieliśmy od kierowców sygnały, że nie przy każdym parkingu parkomaty są zauważalne. Wobec tego w tych miejscach staną dodatkowe znaki, tak, by kierowcy nie musieli szukać parkomatów intuicyjnie – wyjaśnia dyrektor **Chrobak**.*

Gotowy i uzgodniony z plastykiem miejskim jest już projekt oznakowań, a realizacja rozpocznie się w najbliższym czasie.

USG z elastografią

Zespół Przychodni Specjalistycznych zakupił właśnie nowoczesny aparat USG z funkcją badań elastograficznych umożliwiającą dodatkową ocenę zmian w różnych narządach. – Dzięki temu możliwa jest duża precyzja pozwalająca na między innymi trafniejsze wytypowanie do badań biopsyjnych najbardziej podejrzanych ognisk – wyjaśnia lekarz ZPS Mariusz Skopek. – To bardzo istotne w diagnostyce onkologicznej.

Elastografia to metoda badań zmian ogniskowych w różnych narządach, głównie w sutkach oraz tarczycy. W przypadku obecności kilku różnych zmian pozwala na wyselekcjonowanie najbardziej podejrzanych, które następnie podlegają badaniu biopsyjnemu. Metoda ta wykorzystuje różnicę w twardości pomiędzy zdrową tkanką, a zmianami chorobowymi (nowotwory są zwykle bardziej sponięte).

Elastografia ma szerokie zastosowanie. W ginekologii pozwala na ocenę elastyczności szyjki macicy, dzięki czemu oceniane jest przygotowanie do porodu, rozpoznanie zagrożenia porodem przedwczesnych oraz określenie najlepszego momentu rozpoczęcia porodu prowokowanego w razie takiej konieczności.

W urologii służy badaniu gruczołu krokowego (prostaty, co jest przydatne w diagnostyce raka tego gruczołu).

Elastografia wykorzystana jest również w ocenie zmian skórnych, naczyń krwionośnych, odbytu, węzłów chłonnych.

– Jako ciekawostkę można podać, że w dermatologii, poza schorzeniami skóry, elastografia wykorzystywana jest też do oceny skuteczności leczenia cellulitu i pozostałych zabiegów kosmetycznych – mówi Mariusz Skopek.

ZPS jest jedną z nielicznych placówek medycznych w Tarnowie i regionie posiadającą aparat tej klasy z opcją badań elastograficznych.

– Cieszymy się, że ZPS po komercjalizacji dynamicznie rozwija się z korzyścią dla pacjentów – mówi zastępca prezydenta Tarnowa Henryk Słomka-Narożański.

Pełna diagnostyka

ZPS oferuje szeroki panel diagnostyki w zakresie ultrasonografii.

- ◆ W schorzeniach okulistycznych wykonywane jest USG gałki ocznej, do czego wykorzystywany jest kolejny specjalistyczny aparat. Poza tym wykonywane jest badanie oczodołów. Obydwa te badania wykonuje się w ZPS, jako jednej z nielicznych placówek w okolicy.
- ◆ W schorzeniach neurologicznych prowadzona jest m.in. diagnostyka zespołu cieśni nadgarstka oraz ocena środkowego układu nerwowego u niemowląt – tzw. badanie przeziemiączkowe.
- ◆ Badania naczyniowe, to ocena przepływu w tętnicach szyjnych i kręgowych, badanie dopplerowskie tętnic i żył kończyn dolnych i górnych oraz badanie przepływu w tętnicach nerkowych i innych naczyniach trzewnych.
- ◆ Na potrzeby kardiologii i kardiologii dziecięcej wykonywane są badania echokardiograficzne.
- ◆ W ginekologii i położnictwie badania narządu rodowego są wykonywane zarówno przez powłoki brzuszne jak i sondą endokawitarną. U pacjentek ciężarnych oceniany jest dobrostan płodu. Wykonuje się również badanie USG gruczołów sutkowych.
- ◆ W endokrynologii wykonywane jest USG tarczycy, przytarczyc, nadnerczy.
- ◆ W ortopedii możliwa jest ocena stawów, mięśni i więzadeł, a także ocena zmian w tkankach miękkich (skóra, tkanka podskórna).
- ◆ Na potrzeby wielu różnych poradni wykonywane jest USG węzłów chłonnych, jamy brzusznej, jam opłucnych, krtani.

– Obecnie w dwóch pracowniach ultrasonograficznych mamy do dyspozycji cztery aparaty wysokiej klasy, pozwalające wykonać praktycznie pełne spektrum badań – podsumowuje lek. M. Skopek.

Czy wiesz, że...

Badanie USG, czyli badania ultrasonograficzne są wykonywane od lat 50-tych XX wieku. Upowszechniły się pod koniec lat 90-tych wraz z pojawieniem się coraz doskonalszych narzędzi informa-

tycznych. Obecnie to rutynowa diagnostyka obrazowa zmian morfologicznych w wielu narządach i tkankach. O przydatności tej metody diagnostycznej decyduje praktycznie brak przeciwwskazań do ich wykonania, stosunkowo małe koszty, zwykle dość krótki czas trwania badania

(do około 15 minut) i pełne bezpieczeństwo pacjenta. W wielu chorobach badanie USG znacząco pomaga w prawidłowym ich rozpoznaniu i monitorowaniu, bez konieczności wykonywania innych, bardziej obciążających, droższych i trudniej dostępnych badań obrazowych.

Kompostowe bogactwo

Kompost produkowany w Przedsiębiorstwo Usług komunalnych (PUK) jest naturalnym, wysokiej jakości produktem. – *PUK uzyskała pozytywne opinie o spełnianiu wymagań jakościowych i dopuszczalnych zanieczyszczeniach, a na ich podstawie pozwolenie Ministra Rolnictwa na sprzedaż kompostu – mówi zastępca prezydenta Tarnowa Henryk Słomka-Naroziański.* – *Kompost przebadaly m.in. instytuty: medycyny wsi, ochrony środowiska oraz uprawy, nawożenia i gleboznawstwa.*

PUK planuje sprzedaż kompostu zarówno odbiorcom indywidualnym, jak i hurtowym. Spółka prowadzi rozmowy m.in. z firmami budującymi autostrady i drogi. W pasach drogowych nawóz organiczny jest często niezbędny do rekultywacji terenów zupełnie pozbawionych pierwotnej gleby. – *Zabiegamy o takich odbiorców, którzy hurtem kupiliby duże ilości kompostu – mówi prezes PUK Tomasz Gut.*

– *Zapraszamy także odbiorców indywidualnych, działkowców, rolników, użytkowników przydomowych ogródków. Kompost sprzedajemy luzem na wagę w konkurencyjnej cenie – dodaje kierownik Składowiska w PUK Piotr Zieliński.*

Z czego wynika wysoka jakość kompostu produkowanego w PUK? Przede wszystkim z faktu, iż jest wytwarzany zgodnie z technologią produkcji zatwierdzonej przez instytuty badawcze, określającą surowce wykorzystywane do produkcji: trawę, liście i rozdrobnione na zrębki gałęzie. To nadaje mu odpowiednią strukturę i pulchność. W kompoście nie mają prawa znaleźć się żadne odpady z żywności, które mogłyby stworzyć zagrożenie sanitarne.

Jakość kompostu każdy może sprawdzić indywidualnie. – *To świetny nawóz – mówi Janusz Łabno, kierownik Kompostowni w PUK.* – *Każdy może podjechać, pobrać próbki, sprawdzić jakość kompostu, jego przydatność jako naturalnego nawozu organicznego.*

Kompostownia PUK przerabia na nawóz organiczny około 2,5 tysiąca ton odpadów zielonych rocznie.

Charytatywna Wielkanoc

Po raz kolejny Urząd Miasta Tarnowa przystępuje do akcji „Daj bliskim swoje ciepło – nie tylko na święta”. Zamiast z okazji Wielkanocy wysłać tradycyjne, papierowe kartki okolicznościowe, urząd proponuje te elektroniczne. E-kartkowa akcja pomocy odbywa się dwa razy w roku – na Wielkanoc i na Boże Narodzenie, a pozyskane w ten sposób oszczędności przeznaczane są na cele charytatywne.

Tym razem pomoc trafi do 20 dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych. Zakupione zostaną odzież, obuwie oraz środki higieny osobistej.

Dopełnieniem będzie udział wybranej dwudziestki w wakacyjnej kolonii socjoterapeutycznej. Jej uczestnicy oprócz przygotowanych dla nich zajęć rekreacyjno-wypoczynkowych zostaną objęci spe-

cialistycznym wsparciem psychologicznym, terapeutycznym i pedagogicznym. Na organizację kolonii miasto przeznaczy 20 tys. zł.

W grudniu zeszłego roku zaoszczędzone 5 tys. zł zostało skierowane do najuboższych tarnowskich seniorów. W ramach zadania „Rówieśnicza Pomoc Świąteczna” Stowarzyszenie „Senior na Czasie” zakupiło i przekazało świąteczne paczki żywnościowe 50 seniorom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Z kolei rok temu, również za 5 tys. zł, Stowarzyszenie „To co wspólne” zorganizowało 5-dniowe zajęcia dla grupy 12 dzieci niepełnosprawnych. W programie znalazły się m.in. wycieczki, dogoterapia, rewalidacja z elementami integracji sensorycznej czy zabawy językowe powiązane z ćwiczeniami logopedycznymi.

Nauka pływania dzieci

300 dzieci z trzech klas tarnowskich podstawówek bierze udział w nieodpłatnym Programie powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”. Zajęcia rozpoczęły się w marcu, a ostatnie grupy korzystać będą z zajęć na basenie w listopadzie.

– *Na ten program uzyskaliśmy wsparcie z ministerialnego Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów. Dzięki temu mogliśmy go uruchomić – wyjaśnia dyrektor Wydziału Sportu w tarnowskim magistracie Marek Baran.* – *Koszt programu to 60 tys. zł, z czego Fundusz pokryje 20 tys. zł, to jest sto procent wnioskowanej kwoty.*

Uczniowie z tarnowskich szkół podstawowych podzieleni zostali na 20 piętnastoosobowych grup. Na zajęcia chodzą do parku wodnego TOSiR przy ul. Piłsudskiego.

Każdy uczeń ma zapewnione 20 godzin zajęć prowadzonych według wytycznych Ministerstwa Sportu i Turystyki. Pierwsze 5 lekcji to opanowanie podstawowych czynności w wodzie, kolejne 5 to nauka leżenia na piersiach i grzbiecie oraz skoków i poślizgów. Dalsze lekcje to nauka kraula na grzbiecie i piersiach oraz nurkowania, a ostatnie 5 godzin to szlifowanie nabytych umiejętności. Każdy etap kończy egzamin sprawdzający.

– *To już kolejna edycja programu masowej nauki pływania, jaką realizujemy. Dzięki temu tysiące dzieci nauczyło się pływać, a przede wszystkim nabrało dobrych nawyków w obcowaniu z wodą, aktywnego sposobu spędzania czasu – mówi zastępca prezydenta Krystyna Latała.* – *Cieszy, że co-rocześnie skutecznie aplikujemy o środki do ministerstwa.*

Coraz częściej segregujemy śmieci

WTarnowie w przeciągu pół roku – od momentu utworzenia PSZOK w lipcu 2013 r. do końca stycznia 2014 roku – prawie 950 ton odpadów trafiło do punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. – *To dobry wynik i jednocześnie prognostyk – ocenia zastępca prezydenta Henryk Słomka-Narożański. – Widać, że tarnowianie mają świadomość, że posegregowane odpady można ponownie wykorzystać.*

Jednym z elementów nowego systemu gospodarki odpadami jest tworzenie i obsługa w każdej gmi-

nie PSZOK, czyli punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. – *Przyznam, że w Tarnowie w ramach naszego przedsiębiorstwa funkcjonują dwa PSZOK-i – przy ulicy Kąpielowej 4b oraz Cmentarnej 31 na terenie składowiska odpadów – mówi prezes PUK Tomasz Gut.*

PSZOK-i służą zarówno mieszkańcom miasta, jak i tym wszystkim, którzy wytwarzają tu odpady i odpłacają tzw. „podatek śmieciowy” – firmom, instytucjom, przedsiębiorstwom. Do PSZOK-ów mogą trafiać posegregowane odpady komunalne, takie jak plastik, metal, szkło, papier, gruz, odpady zielone, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe oraz odpady problemowe, jak przeterminowane leki i chemikalia.

By skorzystać z PSZOK nie trzeba uiszczać żadnej dodatkowej opłaty. Wystarczy przywieźć posegregowane odpady, wypełnić krótką deklarację i własnym podpisem zaświadczyć, że odpady pochodzą z terenu Tarnowa.

Czy tarnowianie poprawnie korzystają z PSZOK? – *Początkowo częściej zdarzało się, że ludzie przywozili wymieszane, nie posegregowane odpady, licząc, że będą tutaj sortowane. Takich odpadów nie przyjmujemy, bo punkty służą jedynie zbieraniu odpadów do odpowiednich pojemników i nie posiadają obsługi ani sprzętu do sortowania. Dzięki umieszczeniu regulaminu PSZOK na tablicach i na stronie internetowej PUK oraz innym sposobom informowania społeczeństwa, obecnie rzadziej zdarza się, by ktoś przywiózł śmieci nie posegregowane – mówi kierownik składowiska w PUK Piotr Zieliński.*

Odpady dostarczone do PSZOK, w pełni poddając się odzyskowi, trafiają do odpowiednich recyklerów zajmujących się odzyskiem w poszczególnych branżach. Jednak część z nich wykorzystywana jest na miejscu na składowisku. Tutaj, w kompostowni, odpady zielone przetwarzane są na kompost, a gruz wykorzystywany jest do utwardzania i wzmacniania dróg technologicznych na terenie składowiska.

Do PSZOK w największych ilościach trafiają odpady wielkogabarytowe, w tym przede wszystkim meble oraz odpady zielone biodegradowalne i gruz. W szczegółach wygląda to następująco:

- odpady wielkogabarytowe: 491 ton
- odpady zielone: 263 tony
- gruz: 144 tony
- plastik: 15 ton
- papier: 15 ton
- szkło: 11 ton
- elektronika: 6 ton
- metal: 2 tony

Odpady będą częściej odbierane

Będą spore ułatwienia dla mieszkańców miasta. Magistrat zaplanował zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Tarnowa. W efekcie między innymi częściej niż dotychczas odbierane będą odpady posegregowane, odpady wielkogabarytowe oraz odpady zielone.

– *Wysłiśmy naprzeciw oczekiwaniom i sugestiom tarnowian – mówi zastępca prezydenta Henryk Słomka-Narożański.*

– *Dochodziły nas głosy mieszkańców domów jednorodzinnych, że odbieranie posegregowanych odpadów, tj.: papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych, raz w miesiącu to stanowczo za rzadko. W związku z tym, te-*

raz posegregowane odpady odbierane będą dwa razy w miesiącu – mówi dyrektor TOK Krzysztof Kluza.

Kolejna zmiana dotyczy zbiórki odpadów wielkogabarytowych. Z domów jednorodzinnych odbierane były dotąd raz w roku, teraz będą dwa razy w roku. A z bloków i kamienic odbierane będą raz w miesiącu, gdy dotychczas zbiórka organizowana była raz na kwartał.

Zwiększy się też częstotliwość zbiórki odpadów zielonych. Dotąd zbierane były przez trzy miesiące w roku. Teraz zbierane będą regularnie przez 8 miesięcy, od kwietnia do końca listopada, co najmniej raz w miesiącu.

Częściej odbierane będą odpady zmieszane z rodzinnymi ogródków dział-

kowych. Od kwietnia do końca października raz na dwa tygodnie.

Ułatwienia dotyczyć będą także właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, tj. firm, przedsiębiorstw, instytucji. Zamiast, jak dotąd pojemników, będą mogły wykorzystywać do segregacji odpowiednio oznaczone worki z tworzyw sztucznych.

Ostatnia zmiana dotyczy możliwości stosowania nowego rodzaju pojemników – podziemnych. Jeszcze w tym roku jedna ze spółdzielni wprowadzi takie pilotażowe rozwiązanie.

– *Chcemy te zmiany wprowadzić jak najwcześniej, by móc je wpisać do warunków przetargu, który odbędzie się pod koniec czerwca – wyjaśnia dyrektor Kluza.*

Pielęgnacja zieleni (część III)

W poprzednich częściach naszego poradnika informowaliśmy o zasadach pielęgnacji drzew rosnących w mieście oraz o obowiązkach właścicieli i administratorów nieruchomości związanych z usuwaniem drzew i krzewów. Teraz chcemy przybliżyć niektóre uwarunkowania zewnętrzne związane z sadzeniem zieleni.

Pragnienie życia w otoczeniu zieleni sprawia, że wielu mieszkańców chętnie sadi drzewa i krzewy w miejscu swego zamieszkania. Jeżeli posiadamy duży ogród, to nie będzie problemu ze skomponowaniem i rozmieszczeniem roślinności. W trudniejszej sytuacji są mieszkańcy niewielkich posesji czy budynków zamieszkania zbiorowego. Często nieprzewidziane konsekwencje sadzenia drzew widoczne są po kilku latach i przejawiają się np. kolizją drzew z obiektami budowlanymi, drogami i parkingami czy instalacjami podziemnymi oraz liniami napowietrznymi.

Gdzie sadić drzewa i krzewy w mieście?

Drzewa najlepiej sadić na obrzeżu działki, jednak nie tuż przy ogrodzeniu, bo gdy urosną, mogą je zniszczyć – konary mogą przerastać lub niszczyć ogrodzenie, a korzenie uszkadzać podmurówkę. Drzew nie powinno się sadić blisko granicy działki także ze względu na dobro sąsiadów. Opadające liście i gałęzie zacinające posesję mogą im przeszkadzać. Co prawda przepisy nie regulują, w jakiej odległości od gra-

Przesadzenie drzewa jest skomplikowane, ale efekty mogą satysfakcjonować.

nicy można sadić drzewa, należy jednak liczyć się z tym, że sąsiedzi poproszą o przycięcie gałęzi i korzeni przerastających na ich stronę albo sami wykonają przycięcie w zgodzie z przepisami Kodeksu cywilnego.

Nasadzenia drzew i krzewów powinno się uzgadniać z właścicielem (administrator) nieruchomości. Jeśli mówimy o terenach osiedli mieszkaniowych, to najczęściej są to spółdzielnie lub wspólnoty mieszkaniowe. Z własnością gruntów bywa jednak różnie, gdyż często wspólnoty mieszkaniowe wykupują budynki po obrysie, bez terenów przyległych do zabudowy, dlatego należy to sprawdzić w ewidencji gruntów. Przy zamiarach sadzenia więk-

szej ilości drzew i krzewów warto przygotować projekt nasadzeń, który uwzględni sieci uzbrojenia podziemnego i naziemnego, istniejące i planowane obiekty, granice własności nieruchomości, dobór odpowiednich gatunków drzew czy krzewów oraz ułatwi uniknięcie potencjalnych konfliktów w przyszłości.

Jeżeli drzewa będą rosły w pobliżu budynku, warto przewidzieć odległość od elewacji nieco większą niż promień korony, jaką prawdopodobnie będą miały za kilkanaście czy kilkadziesiąt lat (można to sprawdzić w literaturze lub zasięgnąć opinii specjalisty). Gdy posadzone tuż przy budynku drzewo rozrośnie się, jego kona-

Sprzątanie azbestu

Od 15 lat w naszym kraju zakazana jest produkcja, import i stosowanie wyrobów zawierających azbest. Wiemy już, że może być on szkodliwy dla zdrowia, powodując poważne choroby układu oddechowego. W tej chwili trwa „wielkie sprzątanie” – usuwanie odpadów azbestowych, które zakończy się w do 2032 r.

Nie można jednak samodzielnie pozbywać się odpadów azbestowych w dowolny sposób. Jedynym dopuszczonym prawem sposobem pozbywania się azbestu jest jego deponowanie na specjalnie do tego celu przygotowanych składowiskach. W Polsce obowiązują szczególne przepisy, regulujące postępowanie z odpadami zawierającymi azbest (demon-

taż, transport, składowanie). Zgodnie z ministerialnym rozporządzeniem w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, właściciele i zarządcy nieruchomości zobowiązani są zgłosić prace polegające na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów azbestowych do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej (Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego). Ponadto, zgodnie z innym rozporządzeniem (w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania in-

ry mogą uszkadzać elewację lub pokrycie dachu, a korzenie – fundamenty. Spadające jesienią z drzewa liście będą zatykać rynny deszczowe.

Zanim drzewa zostaną posadzone, warto sprawdzić na odpowiednich mapach przebieg uzbrojenia podziemnego. Można także poprosić o poradę starszych mieszkańców, pamiętających historię zagospodarowywania swojego otoczenia. Drzew nie należy sadzić w odległości mniejszej niż 2 m od wodociągów, kanalizacji, gazociągów, przewodów energetycznych i teletechnicznych, ale warto też pamiętać, że system korzeniowy dużych drzew jest bardzo rozgałęziony – ich korzenie sięgają nawet ponad 4 metry od pnia. Szczególnie trzeba uważać na drzewa szybko rosnące, które w ciągu kilkunastu lat mogą osiągnąć 20 m wysokości (na przykład brzoza, orzechy włoskie, modrzewie, topole). W niewielkich ogrodach i zieleńcach najlepiej sadzić niskie gatunki i odmiany drzew.

Jak widać, samodzielne posadzenie drzewa nie jest wcale takie proste, jak mogłoby się wydawać. Pamiętajmy także o tym, że o posadzone drzewo należy dbać. Za kilkanaście lat jego system korzeniowy może uszkodzić fundamenty budynków, chodniki lub podziemne uzbrojenie, a gałęzie podczas wichury mogą stać się niebezpieczne dla linii wysokiego napięcia, budynków, pojazdów, czy ludzi. Dlatego należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniej odległości zarówno od zabudowań, jak i samych drzew między sobą. Aby uniknąć rozpowszechniania się chorób drzew (jemioła, korniki, gąsienice szrotówka) drze-

Nawet najmłodsi tarnowianie sadzą drzewa

wa powinny być sadzone w odległości co najmniej kilka - kilkanaście metrów od siebie, w zależności od gatunku i uwarunkowań zewnętrznych. Ważne jest także odpowiednie kształtowanie korony oraz regularne przycinanie konarów.

Gatunki drzew zalecane do nasadzeń w mieście:

Drzewa liściaste o pokroju kulistym: **klon pospolity 'Globosum'** (korona o średnicy nawet 6 m), **klon polny 'Nanum'** (średnica korony 2 m), **wisienka stepowa 'Globosa'** (średnica korony do 3 m), **głóg pośredni 'Paul's Scarlet'**, **kulista surmia 'Nana'**.

Drzewa liściaste o pokroju kolumnowym: **klon pospolity 'Crimson Sentry'**, **dąb szypułkowy 'Fastigiata'**.

Iglaste: **żywotnik zachodni** odmiany **'Danica', 'Hoseri', 'Tiny Tim', 'Tedy'** (o średnicy korony 0,5 m), **'Globosa', 'Golden Glob'** (o średnicy do 1 m), **świerk pospolity 'Maxwellii', 'Gregoriana', 'Pumiela'** (o średnicy do 1 m), **świerk biały 'Alberta Globe'** (średnica 0,5 m), **sosna bośniacka 'Schmidtii'** (korona 0,5 m), **sosna pospolita 'Globosa Viridis' i 'Watererii'** (średnice odpowiednio 1,5 m oraz 2 m), **kosodrzewina 'Gnom' i 'Mops'** (1 m średnicy korony).

Drzewa owocowe: **jabłoń 'Ola', grusza droбноowocowa 'Chanticheer'**.

Niskie drzewa: **głóg dwuszyjkowy, wierzba mandżurska, dereń kousa, lilak japoński, klon ginnala**.

Drzewa liściaste do małego ogrodu łatwe w uprawie: **brzoza brodawkowata 'Youngii', 'Fastigiata', jesion wyniosły 'Pendula', jarzab pospolity, kulista odmiana wiśni pospolitej 'Umbraculifera', robinia lepka, sumak octowiec**.

Drzewa iglaste do małego ogrodu łatwe w uprawie: **jodła koreańska, sosna limba, sosna pospolita 'Fastigiata', 'Kluis Pyramid', sosna drobnokwiatowa 'Japanese White Pine', sosna bośniacka 'Schmidtii'**.

Drzewa liściaste do małego ogrodu trochę trudniejsze w uprawie: **buki pospolite - 'Pendula', 'Purpurea Pendula', 'Dawyck Gold', 'Riversii', 'Rohan Obelisk', grab pospolity 'Fastigiata', 'Pendula', jabłoń purpurowa, judaszowiec, pienna forma migdałka, wiśnie piłkowane (japońskie) np. 'Kanzan', wiśnia różowa 'Pendula', wiąz górski 'Camperdownii'**.

Drzewo iglaste do małego ogrodu trochę trudniejsze w uprawie to **sońnica japońska**.

stalacji lub urzędzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest) na właścicieli, zarządcy bądź użytkownicy nieruchomości, na której znajdują się wyroby zawierające azbest ciąży obowiązek sporządzenia informacji o wyrobach azbestowych i miejscu ich wykorzystania. Informację tę właściciel, zarządca lub użytkownik nieruchomości sporządza w dwóch egzemplarzach i przekłada prezydentowi miasta. W Tarnowie informacje o posiadanych odpadach azbestowych należy składać w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta przy ul. Nowej 4.

Sprostanie wymogom prawa przy bezpiecznym usuwaniu azbestu wiąże się z koniecznością ponoszenia stosunkowo dużych kosztów, zwłaszcza jeżeli dotyczy to indywidualnych mieszkańców. Mając na celu ułatwienie tarnowianom bezpiecznego pozbycia się odpadów zawierających azbest

Urząd Miasta rozpoczyna kolejną już akcję "Usuwanie odpadów azbestowych z terenu miasta Tarnowa". W kwietniu 2014 r. po raz trzynasty przystępujemy do odbierania tych odpadów. Zakończenie tegorocznych działań przewidziano na 15 listopada. Warto się jednak pospieszyć ze zgłoszeniem, aby mieć zapewniony bezpłatny odbiór odpadów.

Działania Urzędu Miasta Tarnowa obejmują:

- ◆ Usunięcie powstałych w wyniku demontażu odpadów azbestowych, czyli spakowanie i załadunek na samochód tych odpadów (lub tylko załadunek na samochód, jeśli odpady azbestowe zostały uprzednio spakowane przez demontującego).
- ◆ Transport odpadów azbestowych z terenu nieruchomości do miejsca unieszkodliwienia.

- ◆ Unieszkodliwienie odpadów azbestowych na bezpiecznym składowisku.

Szczegółowe informacje na temat obowiązków spoczywających na mieszkańcach oraz w sprawie możliwości pozbycia się odpadów azbestowych można uzyskać pod nr tel. 14/68-82-872.

Dotychczas w ramach miejskiej akcji z terenu Tarnowa usunięto 900 ton azbestu kosztem ponad 300 tys. zł, z czego blisko 200 tys. zł pozyskano ze źródeł zewnętrznych. W rekordowym roku 2009 zniknęło z Tarnowa 115 ton azbestu, w ostatnich latach pozbywamy się rocznie 50 – 60 ton tych odpadów. Pamiętajmy, że bezpieczne, kontrolowane składowanie odpadów azbestowych, przykrytych odpowiednią warstwą ziemi nie stanowi żadnego zagrożenia dla środowiska ani dla zdrowia ludzi.

Klub Seniora „Kolorowa Jesień”

Klub zaprasza seniorów do aktywnego spędzania czasu w kwietniu:

- ◆ I i III poniedziałek miesiąca od godz. 16.00 do 18.00 - warsztaty fotograficzne. Margot Agencja Fotograficzna, ul. Józefa Piłsudskiego 20,
- ◆ W każdy wtorek miesiąca - zajęcia fitness, dwie grupy trudności. Poziom podstawowy od godz. 16.20 do 17.10. Poziom zaawansowany od godz. 17.10 do 18.00. Sala gimnastyczna/budynek Przedszkola nr 32,
- ◆ W każdy wtorek i piątek miesiąca od godz. 14.30 - integracja międzypokoleniowa - czytanie bajek przedszkolakom. Budynek Przedszkola nr 32,
- ◆ W każdy czwartek od godz. 16.00 do 18.00 - spotkania społeczności członków klubu. Budynek Przedszkola nr 32. Zapisy nowych członków. Uwaga, limit na niektóre spośród zajęć został już wyczerpany,
- ◆ W II i IV środę miesiąca od godz. 16.00 do 18.00 - warsztaty „Bezpieczny Senior”. Budynek Przedszkola nr 32,
- ◆ 10 kwietnia - od 15.00 do 18.00 - warsztaty decoupage. Sala klubu/Budynek Przedszkola nr 32,
- ◆ W każdy piątek od 17.00-18.00 - wyjścia na krytą pływalnię. TOSIR, ul. Piłsudskiego 30.
- ◆ Ponadto w ramach prowadzonych warsztatów „Spotkania z KULTURĄ” - przynajmniej raz w miesiącu wyjścia na ciekawe spektakle teatralne i projekcje filmowe. Dodatkowo w planach także spotkania z ciekawymi ludźmi oraz porady prawne.
- ◆ Klub prowadzony przez Stowarzyszenie „Senior Na Czasie” we współpracy z Przedszkolem nr 32 oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej dzięki wsparciu finansowemu z budżetu miasta.
- ◆ Klub mieści się w budynku Przedszkola Publicznego nr 32 przy ul. Długiej 23a. Telefon kontaktowy: Jakub Słowik – 516 805 982. Szczegółowe i zawsze aktualne informacje znajdują Państwo na stronie internetowej www.senior.org.pl/tarnow.

Uniwersytet Trzeciego Wieku przy MWSE

2 kwietnia

godz. 13.00, 14.30, 16.00 - wykład „Cała prawda o życiu Marii Konopnickiej” - mgr Urszula Szuster

miejsce: MWSE, ul. Waryńskiego 14

3 kwietnia

godz. 15.30 - „Muzealny Salon III Wieku” - „Życie codzienne w czasach biblijnych” - mgr Paweł Stanek

miejsce: Muzeum Okręgowe, Rynek 3

4 kwietnia

godz. 15.00 - Czytanie Wszechświata ks. prof. Michała Hellera

6 kwietnia

godz. 18.00 - koncert w Europejskim Centrum Edukacji Muzycznej Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach

8 kwietnia

godz. 13.00 - seminarium „Kto jest kim w Unii Europejskiej” - mgr Jakub Kwaśny

miejsce: MWSE, ul. Waryńskiego 14

9 kwietnia

godz. 13.00, 14.30, 16.00 - wykład „Sztuka czytania a nowe formy komunikacji społecznej” - dr Anna Krakowska

miejsce: MWSE ul. Waryńskiego 14

10 kwietnia

godz. 15.30 - „Muzealny Salon III Wieku” - „Na dachu Afryki” - mgr Janusz Foszcz

miejsce: Muzeum Okręgowe, Rynek 3

11 kwietnia

Wycieczka do Basenów Mineralnych w Solcu

14-21 kwietnia

Przerwa świąteczna

23 kwietnia

godz. 13.00, 14.30, 16.00 - wykład „Historia Ukrainy” - część II wykładu - mgr Marek Smoła

miejsce: MWSE ul. Waryńskiego 14

25 kwietnia

Wycieczka do Basenów Mineralnych w Solcu

30 kwietnia

godz. 13.00, 14.30, 16.00 - wykład z historii Kościoła - „Działalność duchowieństwa diecezji tarnowskiej w ruchu oporu podczas okupacji hitlerowskiej w latach 1939-1945 - dr Andrzej Gerlach

miejsce: MWSE ul. Waryńskiego 14

Kontakt:

ul. Waryńskiego 14, p. 17

tel. 14 65 65 570

tel. kom. 602 156 988 (pon.-czw. 8:00-

15:00; pt. 8:00-12:00)

e-mail: utw.tarnow@interia.eu

Godziny otwarcia biura

poniedziałek – 11.00 -14.00

wtorek - czwartek - 11.00 -14.00

Mościcka Akademia III Wieku

- 1) wykłady w każdy czwartek miesiąca o godz. 17.30 (historia, porady - medycyna, bezpieczeństwo, prawo, psychologia, turystyka - relacje podróżników w różne miejsca świata i Europy),
- 2) lektoraty: język angielski, język niemiecki,
- 3) zajęcia ruchowe (areobik) - co tydzień,
- 4) wyjazd edukacyjno-kulturoznawczy do Warszawy (Centrum Kopernika, Teatr ROMA).

Wszystkie zajęcia odbywają się w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy ul. Norwida 22

Szczegóły dostępne są na stronie www.stowarzyszenie4lo.pl.

Warsztaty handmade – ozdoby wielkanocne

W Tarnowskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku Fundacji Kromka Chleba od kilku lat działa Klub Seniora, gdzie słuchacze mogą spotkać się przy kawie czy herbacie i wspólnie podyskutować na różne tematy. W każdy poniedziałek w ramach klubu o godzinie 15.00 odbywają się warsztaty malarskie.

Przy okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy organizowane są warsztaty tematyczne wykonywania świątecznych ozdób i dekoracji.

W związku ze zbliżającymi się Świątami Wielkanocnymi na 7 kwietnia zaplanowano warsztaty, na których uczestnicy pod okiem tarnowskiej artystki Marty Odbierzychleb będzie można dowiedzieć się jak wykonać pisanki i dekoracje wielkanocne.

Kontakt: pl. Kazimierza 5, tel. 14 656 02 36

e-mail fundacja@kromkachleba.pl

Jaskółki po prezentacji

Za nami oficjalna prezentacja drużyny Grupa Azoty Unia Tarnów, która odbyła się w Centrum Handlowym Gemini Park Tarnów. Przed liczną grupą zgromadzonych kibiców przedstawiony został cały skład, który w nadchodzącym sezonie będzie walczyć o najwyższe cele.

Spotkanie cieszyło się sporym zainteresowaniem kibiców, którym tego wieczora zaprezentowano widowiskowe show. Na scenie pojawiły się najmłodsze Jaskółki, sztab szkoleniowy oraz wszyscy zawodnicy, na czele z wracającym po rocznej przerwie do Tarnowa, dwukrotnym mistrzem świata **Gregiem Hancockiem**.

Oprócz powracającego Grega Hancocka w składzie Unii znaleźli się: **Janusz Kołodziej, Artem Łaguta, Martin Vaculik, Krzysztof Buczkowski, Kacper Gomólski, Mateusz Borowicz, Ernest Koza, Eryk Budzyń, Michał Nowiński, Damian Dąbrowski i Dawid Matura**. Trenerem drużyny jest **Marek Cieślak**.

Rowerem przez cztery państwa

Znamy już dokładną trasę tegorocznego Karpackiego Wyścigu Kurierów. Start do pierwszego etapu zaplanowano na 29 kwietnia w węgierskim Veszprem. Następnie kolarze wjadą na Słowację, później na jeden dzień zawitają do Czech, a 4 maja zakończą zmagania na mecie w Tarnowie.

Trasa Karpackiego Wyścigu Kurierów 2014:

1. etap – 29.04: Veszprem – Veszprem, 140km
2. etap – 30.04: Nitra – Povazska Bystrica, 145 km
3. etap – 1.05: Horni Lidec, ITT, 30km
4. etap – 2.05: Stara Bystrica – Jablonka, 124km
5. etap – 3.05: Zapora Niedzica – Ciężkowice, 145km
6. etap – 4.05: Dąbrowa Tarnowska – Tarnów, 141km

Więcej o wyścigu na <http://carpathianrace.eu/>

Dodatkowe pieniądze na sport dla niepełnosprawnych

20 tysięcy złotych. Tyle dodatkowych środków przeznaczył Urząd Miasta na upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa. – Rozpisaliśmy otwarty konkurs na organizację zawodów sportowych oraz przygotowanie osób niepeł-

nosprawnych do udziału w rozgrywkach – wyjaśnia zastępca prezydenta Krystyna Latała.

Konkurs rozstrzygnięty został w marcu. Z pięciu ofert, jakie wpłynęły, jedna nie spełniała wymogów formalnych. Pozostałe cztery otrzymały dofinansowanie. Pie-

niądze otrzymały: Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start – 9,4 tys. zł, Uczniowski Klub Sportowy Tarnowskie Gwiazdy – 1,6 tys. zł, Uczniowski Klub Sportowy „Świt” – 3,6 tys. zł i TSKFSiT-NiS „Pogórze” – 5,4 tys. zł.

FESTIWAL PASCHALNY

musica poetica

Tarnów 9-12 kwietnia 2014

9 IV 2014 środa wednesday mercoledì mittwoch mercredi **19.30** bazylika katedralna, ul. Kapitulna 2

Johann Sebastian BACH Johannes Passion

{oh}ORKIESTRA HISTORYCZNA | Soliści Capelli Cracoviensis | Jan Tomasz Adamus

10 IV 2014 czwartek thursday giovedì donnerstag jeudi **19.30** bazylika katedralna, ul. Kapitulna 2

Musica da Camera

Jean-Marie Leclair Sonáta II, op. 4 e-moll | František I.A. Tůma Partita F-Dur |
Václav Vodička Sonáta G-dur | Georg Philippe Telemann Fantasie XII. g-moll TWV 40:4
Jana Semerádová - flet traverso, Hana Fleková - wiolonczela, Barbara Maria Willi - klawesyn

11 IV 2014 piątek friday venerdì freitag vendredi **19.30** bazylika katedralna, ul. Kapitulna 2

Contrapunctus

polifonia na skrzypce solo
Jorge Jimenez

12 IV 2014 sobota saturday sabato samstag samedi **19.30** bazylika katedralna, ul. Kapitulna 2

Strumenti Della Passione

Johann Christoph Bach Kantata *Wie bist du denn, o Got* (lamento)
Fredrik Österling *Esquisses Verlainiennes*. Concerto for recorder, harpsichord and strings (2014 - przedpremiery)
Jarosław Kordaczuk *Strumenti della Passione* (2014 - przedpremiery)
Orkiestra Arte dei Suonatori, Marek Rzepka - bas, Bolette Roed - flet prosty
Consort wokalny:
Sylwia Olszyńska - sopran, Wiktoria Zawistowska - mezzosopran
Paweł Brożek - tenor, Paweł Konik - bas

W trakcie trwania Musica Poetica 2014 zapraszamy na spotkania z artystami!
Codziennie między 9-12 kwietnia, godz. 17.00 w Kawiarni Tatrzńskiej ul. Krakowska 1. Wstęp wolny!

Na koncerty festiwalowe wstęp wolny
Informacje: www.csm.tarnow.pl / www.kultura.tarnow.pl